

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Nuorten osallisuuden vahvistaminen nuorisoasi-
ainkeskuksen tapahtumatuotannoissa**

ActionAgentti -toimintamallin pilotointi

Mari Alamikkela

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (60 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 12 / 2014

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kulttuurituotannon koulutusohjelma, kulttuurituottaja (ylempi AMK)

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Mari Alamikkela	Sivumäärä 45 ja 2 liitesivua
Työn nimi Nuorten osallisuuden vahvistaminen nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotannoissa, ActionAgentti -toimintamallin pilotointi	
Ohjaava(t) opettaja(t) Juha Iso-Aho	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Helsingin kaupunki, nuorisoasiainkeskus	
Tiivistelmä <p>Kehittämistyöni aiheena on nuorten osallisuuden vahvistaminen Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotannoissa. Työni tilaaja on Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, jossa työskentelen tapahtumatuotantoyksikön vastaavana tuottajana.</p> <p>Tällä hetkellä vapaaehtoiset, ja erityisesti nuoret vapaaehtoiset, ovat hyvin heikosti valjastettu voimavara nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön järjestämissä tapahtumissa. Työni tavoitteina ovat luoda ja pilotoida Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikköön uusi ActionAgentti -toimintamalli sekä tarkastella toimintamallin pilotoinnin tuloksia.</p> <p>ActionAgentti -toiminnan avulla vahvistetaan nuorten roolia nuorisoasiainkeskuksen järjestämien tapahtumien suunnittelussa ja tuotannossa. Samalla luodaan keinoja, joilla nuorten osallisuus tapahtumatuotannoissa on vahvempaa ja tapahtumat rakennetaan paremmin vastaamaan nuorten tarpeisiin. ActionAgentti -toimintamallin avulla vapaaehtoisuuden monimuotoisuus tapahtumissa vahvistuu ja nuorille tarjotaan uusia elämyksiä, yhteisöllisyyttä sekä mahdollisuuksia oppia uutta. Uuden toimintamallin luomisen ja kokeilemisen lisäksi kehittämistyössäni pohditaan mitä edellytyksiä toimintamalli tarvitsee onnistuakseen.</p> <p>Kehittämistyössäni käytetään menetelminä vertaisarviointia (benchmarking), havainnointia sekä avoimia haastatteluja. Vertaisarvioinneissa esiin nousevat mm. vapaaehtoisuutta ohjaavat motiivit sekä vapaaehtoisille annettu vastuun merkitys. Vertaisarviointia tehdään myös kansainvälisesti. Näiden pohjalta luodaan pilotti nuorten ActionAgentti -toimintamallista. Vertaisarvioiden ja havainnointien kautta toiminnalla on hyvä teoriapohja, mutta silti käytännön toteutus ryhmän muodostamisessa ja toiminnan aloittamisessa ei vastaa odotuksia.</p> <p>Syksyllä 2014 toteutetun ActionAgentti -toimintamallin pilotoinnin perusteella voidaan todeta, että nuorten osallisuuden vahvistaminen tapahtumissa ei käy hetkessä. Uuden osallistavan toiminnan aloittaminen vaatii toimiakseen resursseja, joista keskeisimmät ovat aika sekä henkilöstö. Osallistavan toiminnan vahvistamista suunniteltaessa on erityisen hyvä tarkastella toiminnan lähtökohtia sekä asetettuja tavoitteita. Jotta toimintamalli vastaa sekä tapahtumatuotantojen että nuorten tarpeisiin, tulee ryhmällä olla selkeä päämäärä ja tehtävät mihin toiminnalla tähdätään. Nuorten osallisuus ei saa jäädä vain ja ainoastaan toiminnan kautta syntyneisiin tuloksiin, vaan on tärkeää kuunnella nuoria sekä ennen toiminnan aloittamista sekä sen aikana.</p> <p>Kehittämistyöni tulokset eivät jää ainoastaan nuorisoasiainkeskuksen käytettäväksi, vaikka se vastaa viraston vahvaan sisäiseen kehittämisen tarpeeseen – osallisuuden vahvistamiseen. Työ antaa kuitenkin avaimia myös laajemmin kulttuurikentällä tehtävään toimintaan. Kehittämistyössäni pohditaan keinoja miten kohderyhmät tulee ottaa mukaan tapahtumien suunnitteluun sekä toteutukseen. Näin tapahtumat saadaan vastaamaan paremmin kohderyhmän tarpeisiin. Tämän kehittämistyöni kautta syntyneitä tuloksia kansalaisten osallisuuden vahvistamisesta voidaan käyttää sekä kulttuuri- että nuorisotyönkentällä laajemminkin.</p>	
Asiasanat Vapaaehtoiset, toimintamalli, pilotointi, nuoriso, osallisuus, osallistuminen, motivaatio, sitouttaminen, vastuu, kulttuurinen nuorisotyö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Cultural Management, Master of Culture and Art

ABSTRACT

Author Mari Alamikkellä	Number of Pages 45, 2 attachments
Title Empowering young people's participation in the event productions of the Youth Department, ActionAgents -pilot project	
Supervisor(s) Juha Iso-Aho	
Subscriber and/or Mentor City of Helsinki Youth Department	
Abstract <p>The subject of my development project is the empowerment of young people's participation in the event productions of the City of Helsinki Youth Department.</p> <p>At the moment, volunteers, and especially young volunteers, are an untapped resource in the events organised by the event production unit of the Youth Department. The aim of my project is to create an ActionAgents -pilot project and view the results. During my development project, I will construct a functional operational model (ActionAgents) that will result into a functional and committed community of young volunteers for our events. The operational model ActionAgents will reinforce the diversity of volunteering in the events and offer young people new experiences, communality and opportunities to learn something new.</p> <p>The methods I will use in my development project are benchmarking, observation and unstructured interviews. Based on these, a pilot activity of the ActionAgents was created in the autumn of 2014. Even though the pilot project had a good theoretical basis, forming the group and launching the activity it did not match the expectations.</p> <p>The piloting of the operational model ActionAgents in the autumn of 2014 showed that empowering young people's participation in events does not happen overnight. Launching a new form of participatory activity successfully requires resources, the most central of them being time and staff. When planning the empowerment of a participatory activity, it is especially essential to examine the bases of the activity and the goals that have been set out. In order to match the activity with the needs of both the event productions and the young people, the group needs to target its activity with a clear goal and missions. It is also important to listen to young people before, during and after the operation.</p> <p>The results of my development project answers a strong need of internal development within the Youth Department – empowering participation. The project will also provide tools for activities taking place in the wider cultural field. In my development project, I will also discuss ways to involve the target group in the planning and implementation of events so that the events would fit their needs better. The results gained through my development project related to empowering citizens' participation in event productions and listening to the target group when producing content for the events can be used in the wider cultural field.</p>	
Keywords Volunteers, young people, participation, involvement, motivation, engagement, responsibility, cultural youth work, pilot project	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
1.1 Tavoitteet	7
1.2 Nuorten vastuuroolien vahvistaminen	8
2 HELSINGIN KAUPUNGIN NUORISOASIAINKESKUS	9
2.1 Organisaatio	10
2.2 Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti	11
2.3 Osallisuus ja kulttuurinen nuorisotyö	12
2.4 Tapahtumatuotantoyksikkö	14
3 VAPAAEHTOISUUS MEILLÄ JA ULKOMAILLA	15
3.1 Nosturin vapaaehtoisilta 25.3.2014	17
3.2 Vapaaehtoistyö Roskilde -festivaaleilla	19
4 TOIMINNAN SUUNNITTELU	21
4.1 Nuoret vapaaehtoiset tapahtumatuotantoyksikössä	22
4.2 Vertaisohjaajat	24
4.3 Arabian Rocktoimikunta ja uusi toimintamalli	26
5 ACTIONAGENTIT	27
5.1 Markkinointi ja viestintä	28
5.2 ActionAgenttien ensimmäinen tapaaminen	30
5.3 Tulevat tapahtumat ja Agenttien tehtävät	31
5.4 Ilmenneet ongelmat ja agenttien tulevaisuus	32
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	33
6.1 Harha-askeleet	34
6.2 Kohti uutta polkua	36
7 POHDINTAA	39
LÄHTEET	41
LIITTEET	46
LIITE1 ActionAgenttien rekrytointilomake	47
LIITE 2 ActionAgentti -juliste	49

1 JOHDANTO

Vapaaehtoisuus ja erityisesti vapaaehtoistoiminta kulttuurikentällä on tänä päivänä pinnalla oleva aihe. Halu olla mukana, yhdessä rakentamassa jotain suurempaa sekä mahdollisuus päästä vaikuttamaan ja kokemaan elämyksiä ovat syitä, miksi vapaaehtoistoimintaan lähdetään (Karreinen, Halonen, Tennilä 2010, 34). Vapaaehtoistyö on kuitenkin aina ollut yksi suurten kulttuuritapahtumien kulmakivistä.

Vapaaehtoistyö määritellään Nylundin ja Yeungin (2005) mukaan palkattomana, vapaasta tahdosta kumpuavana yleishyödyllisenä toimintana, joka useimmiten on organisoitunut jonkin tahon avustuksella (Nylund & Yeung 2005, 15). Vapaaehtoistyössä onkin kyse siitä, että halutaan olla mukana luomassa omien tekojen kautta parempaa yhteiskuntaa.

Tämän kehittämistyöni tilaajan, Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen, toiminta-ajatus on tukea nuorten kasvua aktiivisiksi kansalaisiksi. Nuoria rohkaistaan osallistumaan itseään koskevan toiminnan suunnitteluun, päätöksentekoon, toteutukseen sekä arviointiin. (Nuorisoasiainkeskus 2012.) Kehittämistyöni kantavan teemana on nuorten vapaaehtoisuuden ja osallisuuden vahvistaminen nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotannoissa. Osallisuus määritellään mahdollisuudeksi vaikuttaa, kokemukseksi olla osa yhteisöä - olkoon se lähiympäristö, koulu tai harrastusryhmä. Osallistuakseen omaa elämäänsä koskevaan päätöksentekoon nuori tarvitsee tietoa, taitoa ja tukea. (Allianssi 2010.) Vapaaehtoistyö on myös osallisuutta edistävää toimintaa parhaimmillaan. Osallistumalla toimintaan nuorelle aukeaa mahdollisuus vaikuttaa. ”Osallistuminen tuo osallisuutta, kokemisen, kuulumisen ja mukanaolon tunnetta” (Harju 2005, 69).

Tämä kehittämistyöni kertoo nuorten osallisuuden vahvistamiseen tähtäävän uuden toimintamallin kokeilemisesta Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotannoissa. Osallisuudelle on teoreettisesti tarjottu useita toistaankin poikkeavia merkityksiä (Herranen & Junntila-Vitikka 2010, 1). Yhden teorian mukaan osallisuus nähdään kaiken inhimillisen toiminnan läpäisevänä

asenteena (mm. Hanhivaara 2006, Kiilakoski 2007, Herrasen 2010 mukaan). Nuorten osallisuutta tutkittaessa osallisuus todetaan osallisuuden tunteeksi. Osallisuus nuorten vaikuttamiseen pyrkivissä osallisuusprojekteissa on enemmän yhteisten asioiden kehittämiseen tähtäävää. Tämä voi toteutua esimerkiksi kulttuurisen nuorisotyön kontekstissa. (Gretschel 2011, 9.)

Kehittämistyössäni tarkastelen osallisuutta näiden kahden teorian kautta. Työssäni pohdin kuinka nuorisoasiainkeskuksen järjestämien tapahtumien ympärille saadaan luotua toimiva toimintakulttuuri, jossa nuori voi päästä mukaan tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen sekä kokee tullessa tapahtumien kautta kuulluksi ja nähdyksi omana itsenään ja pystyneensä vaikuttamaan itselleen tärkeisiin asioihin.

Menetelminä kehittämistyössäni on käytetty vertaisarviointia (benchmarking), havainnointia sekä avoimia haastatteluja. Vertaisarviointia tehtiin myös kansainvälisesti. Näiden pohjalta käynnistettiin pilotti nuorten ActionAgentti -toimintamallista syksyllä 2014. Vertaisarvioiden ja havainnointien kautta toiminnalla oli hyvä teoriapohja, mutta silti käytännön toteutus ryhmän muodostamisessa ja toiminnan aloittamisessa ei vastannut odotuksia. Pilotoinnin myötä löydettiin kuitenkin tärkeitä työvälineitä toiminnan kehittämiseen jatkossa. Työssäni pohdin ActionAgentti -toimintamallin käytännön kokeilemisen kautta mitä osallisuuden vahvistaminen tapahtumatuotannoissa onnistuakseen vaatii.

Kehittämistyöni tulokset eivät jää ainoastaan nuorisoasiainkeskuksen käytettäväksi, vaikka se vastaakin viraston vahvaan sisäiseen kehittämistarpeeseen – osallisuuden vahvistamiseen. Työ antaa kuitenkin avaimia myös laajemmin kulttuurikentällä tehtävään toimintaan. Yksi kulttuurikentän vallitseva trendi on tällä hetkellä kulttuuripalveluiden kuluttajan nouseminen aktiivisempaan rooliin. Tätä ei haluta enää pelkästään kokea, vaan kaivataan pääsyä mukaan tuotteistamisprosesseihin. (Halonen 2011, 59.) Uskon, että tämän kehittämistyöni tuloksia osallisuuden vahvistamisen sekä kohderyhmän kuulemisen keinoista tapahtumatuotannoissa voidaan käyttää kulttuurikentällä laajemminkin. Työssäni pohditaan myös kuinka kohderyhmät saadaan mukaan tapahtumien suunnitteluun sekä toteutukseen, jotta tapahtumat vastaisivat paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

1.1 Tavoitteet

Työni tavoitteena on ActionAgentti -toimintamallin pilotoinnin kautta pohtia, kuinka nuorten omaa osallisuutta Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen tapahtumatuotannoissa vahvistetaan, sekä kuinka nuoret pystytään ottamaan vahvemmin mukaan tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Näin tapahtumat pystytään jatkossa rakentamaan paremmin vastaamaan kohderyhmän toiveita ja tarpeita. Kehittämistyössäni luon Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikköön uuden ActionAgentti -toimintamallin, jonka onnistumista arvioidaan käytännön kokeilun, eli pilotoinnin kautta. Jotta nuorisomme kasvaisi aktiivisia aikuisia, tulee lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamisen olla osa kunnan normaalia palvelutuotantoa (Lehtonen 2013, 1). Tapahtumat ovat oiva väylä vahvistaa nuorten osallisuutta ja antavat loistavat mahdollisuudet muokata kaupunkia omakseen. Toimimalla vapaaehtoisena nuoret saavat myös arvokasta kokemusta ja oppia sekä työelämästä, että tapahtumatuotannon eri osa-alueista.

Olen työskennellyt Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikössä tuottajana vuodesta 2010. Syksyllä 2014 otin vastaan yksikön vastaavan tuottajan sijaisuuden. Kehittämistyöni taustalla on myös nuorisosiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön toiminnan suuntaaminen nuorisotapahtumien tuottamisesta tuotantopalvelujen toteuttajaksi. Yksikkömme haaveena on saada nuoret innostumaan omien tapahtumien järjestämisestä, ja tulla tietoiseksi kaikista tukipalveluista, joita voimme heille tarjota. Haluamme aidosti kuulla nuorten tapahtumaideoita ja toiveita sekä mahdollistaa ja tukea heitä saavuttamaan ne. Omien tapahtumiensa kautta nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa kaupunkikulttuurin rakentumiseen Helsingissä.

Tapahtumatuotantoyksikön tarjoamia tuotantopalveluja ovat mm. vuosittaisten tapahtumien yhteyteen järjestetyt erilaiset suunnittelu- ja ideointityöpajat sekä nuorten tapahtumatuottajakurssit. Kursseilla nuoret oppivat tapahtumatuotannon teoriaa mm. tapahtumaluvista ja turvallisuudesta sekä viestinnästä ja markkinoinnista. Nuoret otetaan vahvasti mukaan myös tapahtumien toteutukseen.

Tuottajakurssien tarkoituksena on antaa nuorille valmiuksia järjestää tapahtumia ja innostaa heitä myös kurssin jälkeen ideoimaan ja toteuttamaan omia tapahtumia.

Vaikka kurssin jälkeen into tapahtumien tuotantoon ja tekemiseen nuorilla on kova, kurssin käyneistä nuorista suurin osa tippuu toiminnastamme pois kurssin loputtua. Nuorten arki on jatkuvasti muuttuvaa: se, mikä kiinnostaa tänään, ei välttämättä enää herätä kiinnostusta huomenna (Hirvonen, 2010, 7). Tämä onkin ongelma, johon uudella ActionAgentti -toimintamallilla etsitään vastausta.

1.2 Nuorten vastuuroolien vahvistaminen

Vuonna 2014 Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus tarkistaa suuntaansa, eli kartoittaa mitä viraston tulee tehdä ja tarjota nuorille tulevaisuudessa. Suunnantarkistus tarkoittaa käytännössä sitä, että vuoden 2014 jälkeen nuorisoasiainkeskuksella on selkeämpi tulevaisuudennäkymä, tehtävät ja päämäärä. Samalla kartoitetaan työn painopisteet lähivuosille, päivitetään kumppanuudet ja yhteistyötahot sekä mietitään nuorisoasiainkeskuksen toiminnot vastaamaan uusiin painopisteisiin. Tähän kaikkeen päästään kenties laajimmalla Suomessa koskaan toteutetulla laadullisella haastattelu- ja havainnointiprosessilla, jossa jokainen viraston työntekijä jalkautuu parin kanssa haastattelemaan ja havainnoimaan nuoria heidän tulevaisuudennäkymistään, vapaa-ajan vietosta ja elämästä yleensä. Tämän lisäksi nuorisoasiainkeskuksen henkilökunnalla on suuri rooli suunnantarkistuksen eri vaiheissa. Työntekijöitä kuullaan mm. viraston johdon järjestämissä erilaisissa foorumeissa sekä työpajoissa. Suunnantarkistus on siis vahvasti koko viraston juttu, ja uusi suunta ja uudet toimintamallit tarkentuvat syksyllä 2014. Nuorisolautakunta päättää nuorisoasiainkeskuksen tulevasta suunnasta joulukuussa 2014. (Nuorisoasiainkeskus 2013.)

Yksi suunnantarkistuksessa nousseista uusista toimintamalleista on nuorten vastuutehtävien vahvistaminen. Sillä pyritään antamaan nuorille kaikessa nuorisoasiainkeskuksen toiminnassa enemmän valtaa ja vastuuta. Vastuurooleissa toimivat nuoret toimivat esikuvina nuoremmille, ja nuorten kanssa tunnistetaan ja tunnustetaan toiminnassa syntyvää oppimista. Nuoret oppivat toiminnassa

kansalaisuuden periaatteen siitä, että hyvä elämä syntyy toimimalla muiden hyväksi. Toimintaa avataan enemmän vapaaehtoistyöstä kiinnostuneille nuorille aikuisille sekä nykyisestä toiminnasta ulos kasvaneille nuorille. Tarkoituksena on lisätä vertaisnuorten vetämää toimintaa ja antaa nuorille enemmän mahdollisuuksia päästä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja kaupunkiinsa. Kaikessa nuorisoasiainkeskuksen toiminnassa tehdään myös suunnitelma siitä, millaisia vasturooleja nuoret saavat. (Laitio 2014, 12.) Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikössä tähän vastataan uuden ActionAgentti -toimintamallin avulla. Haluamme tarjota nuorille laajemmin vastuutehtäviä tapahtumissa sekä niiden tuotannossa.

2 HELSINGIN KAUPUNGIN NUORISOASIAINKESKUS

Kehittämistyöni tilaaja on Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. Koko nuorisoasiainkeskuksen strategia perustuu toiminta-ajatuksen tukea nuorten kasvua aktiivisiksi kansalaisiksi sekä mahdollistaa Helsingistä kaupunki, jossa nuorilla on tilaa olla nuori, kuulua ja loistaa. Nuorisoasiainkeskuksen toiminta on suunnattu kaikille helsinkiläisille nuorille. Kohderyhmää ovat 13–29 -vuotiaat kaupunkilaiset. Tavoitteena on luoda yhdessä nuorten näköistä kaupunkikulttuuria. (Nuorisoasiainkeskus 2012.)

Nuorisoasiainkeskuksen toiminta pohjaa myös nuorisolakiin, jonka tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja (Nuorisolaki, luku 1, 1 §, 2006). Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot (Nuorisolaki, luku 3, 7 §, 2006).

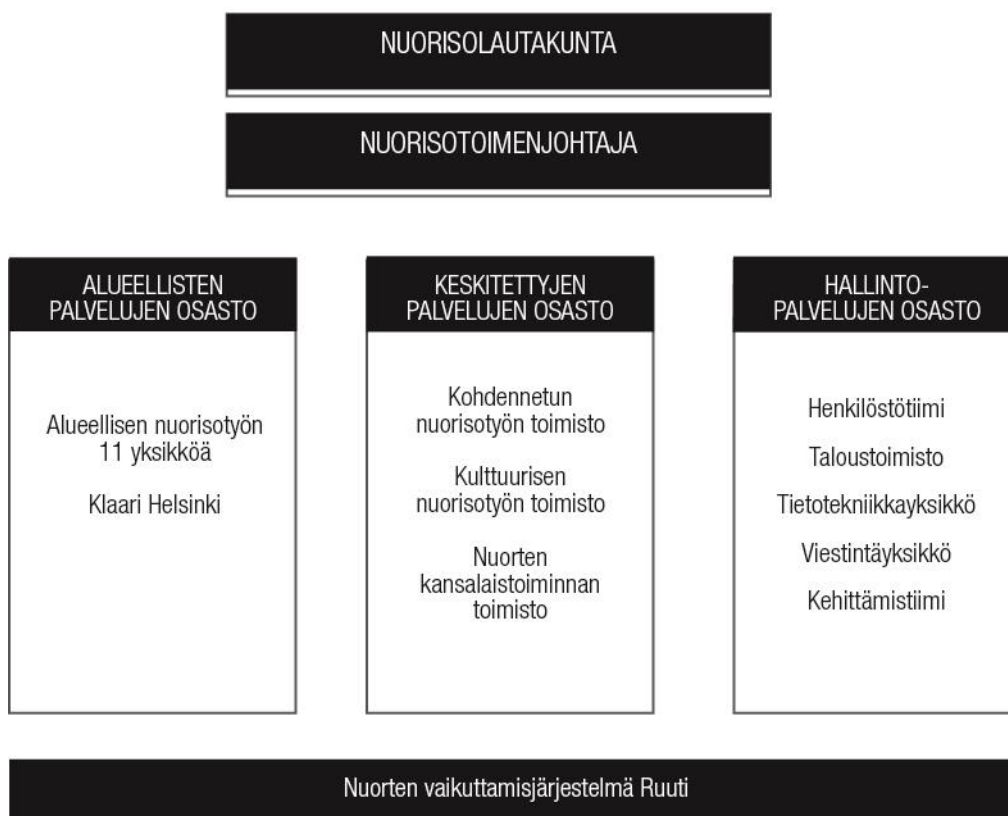
2.1 Organisaatio

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus tuottaa kulttuuri- ja harrastuspalveluja pääkaupunkiseudun nuorille. Tarkoituksena on aktivoida nuoria osallistumaan yhteiskunnallisiin asioihin sekä innostaa nuoria löytämään oma tapansa ja paikka itsensä toteuttamiselle. Visiona on luoda nuorten näköistä kaupunkikulttuuria, jossa nuoret voivat rohkeasti toimia omana itsenään. Nuorisoasiainkeskuksen työtä ohjaavat arvot ovat elämisen ilo, asukaslähtöisyys, ekologisuus, yrittäjämielisyys, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus ja turvallisuus. (Nuorisoasiainkeskus 2012.)

Nuorisoasiainkeskuksen toimintaa ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymä strategiaohjelma vuosiksi 2013–2016, nuorisoasiainkeskuksen vuosittain hyväksytty talousarvio ja taloussuunnitelma sekä nuorisoasiainkeskuksen visio ja arvot. Strategiset päämäärät ovat nuorten osallisuuden edistäminen ja sosiaalinen vahvistaminen. (Nuorisoasiainkeskus 2014.)

Kaupungin organisaatiossa nuorisoasiainkeskus kuuluu sivistustoimen alaisuuteen ja toimintaa ohjaa nuorisolautakunta. Virastossa on yli 400 työntekijää, joista suurin osa nuoriso-ohjaajia. Nuorisoasiainkeskusta johtaa nuorisotoimenjohtaja, jonka alaisuudessa toimii alueellisten palvelujen osasto, keskitettyjen palvelujen osasto sekä hallintopalvelujen osasto. (Nuorisoasiainkeskus 2012.)

Alueellisten palvelujen osasto huolehtii nuorten elämänhallinnan tukemisesta ja edistää heidän yhteisöllisyyttään sekä yhteiskunnallista osallistumistaan. Keskitettyjen palvelujen osasto huolehtii sosiaalisen vahvistamisen työmuotojen ja kulttuurisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Lisäksi osaston tehtävänä on huolehtia nuorisojärjestöjen ja nuorten vapaiden toimintaryhmien toimintaedellytyksistä. (Nuorisoasiainkeskus 2014.) Nuorisoasiainkeskuksessa on neljä erilaista toimintamuotoa: alueellinen nuorisotyö, kohdennettu nuorisotyö, kulttuurinen nuorisotyö sekä nuorten kansalaistoiminta. (Kuva 1.)

Kuva 1. Organisaatiokaavio. Nuorisoasiainkeskus 2014.

2.2 Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti

Kaiken nuorisoasiainkeskuksen toiminnan taustalla on nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja nuorten äänen esiin nostaminen. Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. (Nuorisolaki, luku 3, 8 §, 2006.) Myös Helsingin kaupungin strategiaohjelman yksi tavoitteista ja toimenpiteistä on kaupunkilaisten demokratian ja osallisuuden vahvistaminen. Halutaan tukea suoran demokratian toteutumismahdollisuuksia ja aktiivista kuntalaisuutta (Helsingin kaupungin strategiaohjelma vuosille 2013–2016, 30.) Tätä varten on kaupunginhallituksen päätöksellä 13.6.2011 luotu nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti, joka sitouttaa koko kaupungin kuulemaan ja ottamaan nuoret mukaan päätöksen teossa.

Ruuti -vaikuttamisjärjestelmän avulla nuorilla on mahdollisuus nostaa oma äänensä kuuluviin ja muokata Helsingistä heidän tarpeisiinsa vastaava kaupunki. Perinteisten vaikuttamismahdollisuuksien ja -keinojen lisäksi Ruuti tarjoaa vai-

kuttamisväyliä myös esimerkiksi taiteen ja kulttuurin avulla. Yhtenä nuorille ominaisena vaikutuskanavana toimii myös verkko ja sosiaalisen media. (Koskela 2014, 10.) Ruuti -vaikuttamisjärjestelmän tavoitteena on tehdä vaikuttamisesta helppoa ja innostaa nuoria ottamaan kaupunki omakseen ja ulottaa vaikutusmahdollisuudet kaikille helsinkiläisille nuorille. Tarkoituksena on, että jokainen helsinkiläinen nuori tulee kuulluksi ja voi vaikuttaa itselleen merkityksellisiin asioihin Helsingissä. (Kuva 2.)

Kuva 2. Ruuti -vaikuttamisjärjestelmä. Nuorisoasiainkeskus 2014.

Ruuti rakentuu kaupungin viranhaltijoiden sekä päätöksentekijöiden ja nuorten vuorovaikutuksen varaan. Nuoria kannustetaan omaan vaikuttamistoimintaan ja nuorten tukena toimivat Ruudin eri kuulemiskanavat ja kaupungin, erityisesti opetusviraston ja nuorisoasiainkeskuksen työntekijöiden tuki nuorille. (Sirviö 2014.)

Ruuti -vaikuttamisjärjestelmä näkyy vahvasti kaikissa nuorisoasiainkeskuksen toiminnoissa, perinteisestä nuorisotalotoiminnasta suurimpiin tapahtumiin. Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön ActionAgentti -toimintamalli tulee olemaan konkreettinen työväline, jonka kautta yksikkö pyrkii Ruuti -ajattelumallin vahvistumiseen yksikön toiminnassa. ActionAgentti -toiminnalla pystymme mahdollistamaan nuorten vahvemman mukana olon ja monimuotoiset vaikuttamismahdollisuudet erilaisten tapahtumien tuotannossa ja suunnittelussa.

2.3 Osallisuus ja kulttuurinen nuorisotyö

Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikkö on osa kulttuurisen nuorisotyön toimistoa, ja nuorten osallistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen kulttuurin keinoin näkyy tapahtumissa vahvasti. Kulttuurinen nuorisotyö on yhteiskunnal-

lista ja yhteisöllistä toimintaa, jossa nuori luo ja osallistuu maailmankuvansa ja yhteisönsä rakentamiseen kulttuurin, taiteen ja median keinoin (Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus 2007, 9). ”Nuorten oma tekeminen on väistämätöntä, jotta syntyy uutta osallisuutta. Taide ajattelun synnyttäjänä tai ilmenemismuotona voi siirtää osallisuuden lähemmäksi ihmistä, konkretisoida poliittisen halun vaikkapa teokseksi.” (Kuitu 2011, 10.)

Kulttuurinen nuorisotyö yhdistää taiteellisen ilmaisun, osallisuuden ja nuorisokasvatuksen elementit tekemisen kautta yhteen. On tärkeä huomioida, että kulttuurisen nuorisotyöntoimintoihin liittyy vahvasti myös vapaaehtoisuus, jolloin motivaatiot tekemiseen ja kokemiseen ovat erilaiset, kuin virallisissa toiminnoissa. Samoin kulttuurisen nuorisotyön toimintoihin hakeutuvilla nuorilla on jo valmiiksi kiinnostus ja mielenkiinto jotakin taiteellista harrastusta kohtaan jolloin motivaation löytyminen harrastuksen tekemiseen ja oppimiseen on helpompaa. (Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus 2012, 9.)

Nuorisoalan toimijoiden käsitysten mukaan kulttuurisen nuorisotyön yhteiskunnallinen merkitys rakentuu kasvattamalla nuorista demokraattisesti päteviä yksilöitä, sosiaalistamalla nuoria kulttuurin pariin sekä pitämällä nuoret tavoitteellisen kasvatuksen piirissä (Tuliainen 2006, 70). ”Kulttuurinen nuorisotyö rakentuu osallisuuden ajatukselle, jossa nuoret ja heidän lähiyhteisönsä elävät konkreettisesti luovassa vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa, ilmaisten ajattelullaan, arvojaan sekä tunteitaan eri toimintamuotojen kautta” (Mönttinen 2011, 14).

Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumat antavat nuorille mahdollisuuden nousta esiin ja tukevat heitä ilmaisemaan itseään kulttuurin keinoin. Ilmaisun väylinä ovat mm. musiikki, teatteri, tanssi, kuvataide, media sekä näiden yhdistelmien laaja kirjo. Tapahtumissa syntyy myös yhteiskunnallista vaikuttamista, kun nuoret nostavat tekemisen kautta esiin mielipiteitään sekä ajassa eläviä, arvoihin ja merkityksiin liittyviä kannanottoja. (Österlund-Toivonen 2013, 4.) Osallisuus ja osallistuminen tapahtumatuotantojen kulttuurisiin tapahtumiin vahvistavat nuorten sosiaalista kasvua yksilöinä sekä kansalaisina. On tärkeää, että kulttuurin kautta oppiminen ja vahvistuminen näkyvät vahvasti nuorisoasiainkeskuksen tapahtumissa. Nuorten ottaminen mukaan jo tuotantoja suunnitellessa vahvistaa

tätä entisestään ja antaa nuorille uusia keinoja osallistua ja vaikuttaa. Tuotannoissa ja tapahtumissa nuoret ovat osallisina monin tavoin toimiessaan yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. ”Nuorten arkinen harrastaminen pienryhmissä muuttuu merkitykselliseksi kun työn tulokset saavat näkyvyyttä ja usein näihin hetkiin liittyy myös paljon iloa ja palkitsevia onnistumisen kokemuksia” (Österlund-Toivonen, 2013).

2.4 Tapahtumatuotantoyksikkö

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön neljän hengen tuotantotiimi järjestää pääkaupunkiseudun suurimmat nuorten tapahtumat. Yksikössä on kolme tuottajaa ja vastaava tuottaja, joka toimii yksikön esimiehenä sekä johtaa tuotantojen suunnittelu-, valmistelu- ja toteuttamisprosesseja. Vakituisten henkilökunnan lisäksi yksikkö tarjoaa harjoittelu- ja työllistämipaikkoja korkeakouluopiskelijoille sekä vastavalmistuneille nuorille. Töitä riittää, sillä tuotantoyksikkö toteuttaa vuodessa keskimäärin noin 4-6 tapahtumaa, joissa käy yhteensä yli 20 000 nuorta kaupunkilaista. Vuosittaiset suuret nuorisotapahtumat ovat mm. hiihtolomatapahtuma Reaktori, nuorten taidefestivaali Loistefestari sekä vaikuttamistapahtuma RuutiExpo. Näiden lisäksi tapahtumatuotantoyksikkö tukee nuorten omia tuotantoja ja järjestää tapahtumatuottajakursseja sekä vastaa nuorilta lähtöisin oleviin tapahtumatoiveisiin.

Tapahtumat ovat ikäryhmästä riippumatta kaikille kaupunkilaisille tärkeitä. Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa vuosille 2013–2016 on tapahtumien merkitys vahvasti esillä. Mahdollisimman laajalla tapahtumatarjonnalla ja mahdollisuuksilla tuetaan yhteisöllisyyttä. Strategiaohjelmassa mainitaan myös asukkaiden oma vastuunotto lähiympäristöstään ja kaupunkitilan tapahtumakäytön lisäämistä. (Helsingin kaupungin strategiaohjelma vuosille 2013–2016, 14 ja 18).

Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikkö vastaa kaupungin linjauksiin ja tuottaa tapahtumia yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien ja nuorisojärjestöjen kanssa sekä pääkaupunkiseudun nuoriso- ja kulttuuritoimien kanssa. Tapahtumien kohderyhmää ovat pääsääntöisesti yli 13-vuotiaat nuoret, ja tapah-

tumissa nuorisotyöllinen ote on vahvasti läsnä. Myös Ruuti -toiminta, eli nuorten vaikuttaminen, osallisuus ja mukana olo on jatkuvassa kasvussa. Tapahtumista halutaan tehdä nuorten näköisiä yhdessä nuorten kanssa. Jotta tapahtumien sisältö vastaisi suoraan nuorten toiveisiin, järjestetään lähes jokaiseen tapahtumaan suunnittelutyöpaja sekä sitä tukemaan tapahtumatuottajakurssi.

Suunnittelutyöpajoissa nuoret saavat ideoida ja suunnitella mitä tapahtumissa tulisi heidän mielestään olla. Työpajat on koettu myös hyväksi ponnahduslaudaksi nuorten osallisuuden vahvistamisessa, ja usea nuori onkin osallistunut työpajaideoinnin jälkeen myös tapahtumatuottajakurssille. Kurssien avulla nuorten osallisuus tapahtumien toteutuksessa ei jää pelkästään ideointiin ja suunnitteluun, vaan sitä kautta nuorilla on mahdollisuus ottaa osaa myös ideoiden tuottamiseen toteutukseen. Tapahtumatuottajakurssin tavoitteena on, että nuoret saavat itse kokea ja kokeilla. Emme siis tee tapahtumia pelkästään nuorille, vaan nuorten kanssa.

Nuorten mukana olo nuorisoasiainkeskuksen tuotannoissa on kuitenkin vähäistä. Toimintamme ei ole vakiintunut helsinkiläisten nuorten arkeen, eivätkä nuoret ole meidän tarjoamista palveluista ja toiminnoista tietoisia. Vuoden 2014 aikana pyrimmekin kehittämään tapahtumatuotantoyksikön toimintaa kohti vahvempaa nuorten osallisuutta ja tietoisuutta. Tämä kehittämistyöni on osa koko yksikön toiminnan kehittämistä. Muita kehittämiskohteita yksikössä ovat mm. nuorten tapahtumatuottajakurssit sekä yksikön kotisivut, joiden kautta nuorten on helpompi löytää tarjoamamme tapahtumatukipalvelut.

3 VAPAAEHTOISUUS MEILLÄ JA ULKOMAILLA

Lähestyin kehittämistyöni tiimoilta Helsingin Elävän musiikin yhdistystä (Elmu ry) sekä suurinta vapaaehtoistyöllä rakentuvaa tanskalaista musiikki- ja kulttuurifestivaali Roskildea. Tarkoituksena oli havainnoinnin ja haastattelujen avulla löytää jo hyväksi havaittuja keinoja toiminnan kehittämisessä ja / tai toteutuksessa (benchmarking). Tämän menetelmän, eli vertaisarvioinnin kautta sain

kehittämistyöni kannalta arvokasta tietoa mm. vapaaehtoistyön motiiveista sekä käytännön toteutuksesta.

Toteutin vertaisarviointini vierailukäynneillä. Kävin tutustumassa Elmu ry:n järjestämään vapaaehtoisiltaan 25.3.2014 Nosturissa. Elmu ry kehittää juuri parhaita nuorille suunnattua ohjelmistoa sekä elvyttää heidän vapaaehtoistyötään. Vähentyneen keikkayleisön takia Elmulla on halu ottaa ja sitouttaa erityisesti nuoret mukaan toimintaansa. Yleisömäärän pienenemiseen on syynä keikkojen määrän lisääntyminen (Lappi, 2012). Nuorten vapaaehtoisten avulla Elmu pyrkii saamaan uutta kävijäkuntaa tapahtumiinsa Nosturille sekä samalla kasvattamaan nuorista aktiivisia musiikkikulttuurin kuluttajia. Vierailuni tarkoitukseni oli saada vinkkejä ja ideoita vapaaehtoistoimintaan ja -tehtäviin, sekä kuulla iltaan osallistuvien vapaaehtoisten odotuksia ja mielteitä. Olin myös kiinnostunut näkemään, kuinka Elmu aloittaa ja aktivoi vapaaehtoistoimintaansa uudestaan sekä miten he sitouttavat uudet vapaaehtoiset mukaan toimintaansa.

Toinen vertaisarvioinnin kohteeni oli Euroopan suurin musiikki- ja kulttuurifestivaali Roskilde, joka on kuuluisa lähes kokonaan vapaaehtoisvoimin tuotetusta ja toteutetusta festivaalista. Rockfestivaalit ovat muuttumassa kaikkialla Euroopassa talkootapahtumista kansainvälisten yhtiöiden pyörittämäksi ammattimaisesti viihdeteollisuudeksi. Roskilde toimii kuitenkin yhä perinteisellä mallilla, eli talkoo- ja vapaaehtoisvoimin toteutettuna. (Mattila 2013). Tapahtumat ovat perinteisesti henkilöstöressurssien osalta vahvasti rakentuneet vapaaehtoistyövoimaan (Iso-Aho 2011, 18).

Toimiva vapaaehtoistyö on siis olennainen osa Roskilden toimintaperiaatetta, ja halusin tietää kuinka he siinä onnistuvat. Mikä saa ihmiset vuosi vuoden jälkeen palaamaan Roskildeen vapaaehtoiseksi? Millä festivaali saa sitoutettua vapaaehtoiset mukaan toimintaansa jopa useiksi vuosiksi tai vuosikymmeniksi? Miten toimiva vapaaehtoistyö rakennetaan? Kävin haastattelemassa Roskilde -järjestön aktiivitoimijaa Simon Larsenia Kööpenhaminassa 31.7.2014.

3.1 Nosturin vapaaehtoisilta 25.3.2014

Elmu ry perustettiin vuonna 1978. Lähtökohtana oli pelastaa helsinkiläinen musiikkielämä. Musiikkikulttuuri ja nuorison hyvinvoinnin edistäminen ovat edelleen Elmun toiminnan kulmakiviä. Elmun tehtävä on palvella koko nuorta väestönosaa tarjoamalla sille vaihtoehtoisia tapoja lähestyä kulttuuria ja sosiaalisuutta. (Elävän musiikin yhdistys ry 2014.)

Elmu ry onkin toiminnallaan onnistunut tavoittamaan nuoret hyvin. Nosturin tiloissa on useita treenikämppejä, mahdollisuus taidenäyttelyille ja hulpea esiintymisestradi. Elmu tarjoaa myös alaikäisille suunnattuja keikkoja suhteellisen paljon.

Saapuessani paikalle 25.3.2014, Nosturin parvelle oli kivunnut yli 50 henkeä. Haastatellessani Nosturin tuottajaa Salla Valliusta, hän oli erittäin positiivisesti yllättynyt osanottajamäärästä. Läsnäolijoiden ikähaarukka oli reilusta 30-vuotiaasta alaikäisiin nuoriin.

Heti alkuun osallistujille tarjottiin pientä purtavaa. Mieleepi tuli artistien backstagerarjoilut, mikä sopi hyvin Nosturin teemaan. Ohjelman aloitti tuottaja Vallius, joka kertoi lyhyesti mitä on odotettavissa. Saimme myös lyhyen tietoiskun Elmun ja Nosturin toiminnasta ohjelmapäällikkö Eeka Mäkyseltä sekä Elmun toiminnanjohtaja Antti Rautiolta. Paikalla oli myös paljon Elmun muita työntekijöitä. Puheenvuoroista ja paikalla olevasta järjestäjäorganisaatiosta välittyi hyvä fiilis. Koin itseni tärkeäksi jo sillä, että niin monet Elmun toiminnan kannalta keskeiset henkilöt olivat paikalla.

Esittelyiden ja puheenvuorojen jälkeen ohjelmassa oli Konepajahalliin tutustuminen. Konepajahalli sijaitsee Nosturin tilojen takana, ja on suunniteltu Elmun uusiksi tiloiksi. Elmu kaavailee konepajahallista ainutlaatuista ja muunneltavaa musiikin sekä esittävän taiteen monitoimitaloa (Elävän musiikin yhdistys ry 2014). Vapaaehtoisillan markkinoinnissa mainittiin mahdollisuus päästä tutustumaan Konepajan tiloihin, joka saattoi vaikuttaa illan runsaaseen osallistujamäärään lisäarvoa tuomalla.

Vapaaehtoisillan ohjelma oli suunniteltu hyvin. Konepaja -kierroksen jälkeen osallistujille oli ryhmätehtävä, joka oli vertaisarviointini kannalta illan suurin anti. Illan osanottajille jaettiin jo saapuessa eriväriset laput, joiden mukaan ryhmäjaako tapahtui. Ryhmätöiden toimintatapa oli keskustella ryhmälle annetusta aiheesta ja kirjata keskustelussa syntyneet ajatukset ja ideat ylös. Ryhmien aiheet olivat: vapaaehtoisten tehtävät, viestintä ja markkinointi, vapaaehtoisten palkitseminen ja Konepajahalli. Keskustelu oli vilkasta ja antoisaa.

Keskusteluissa nousivat esiin vapaaehtoisten tehtävät hyvin yleisellä tasolla, tosin Nosturiin ja Elmuun vahvasti linkittyen. Esiin nousi perustehtäviä kuten roudaus, siivous tai flyereiden jakaminen. Mielenkiintoista oli, että myös tehtäviin, joihin vaaditaan erityisosaamista tai -taitoa kuten tekniikkaosaaminen, graafinen suunnittelu ja toteutus, markkinointiviestintä tai muut tuotannolliset tehtävät, oli suurta mielenkiintoa. Keskustelussa nostettiin esiin myös vapaaehtoisille suunnatut mahdolliset koulutukset, kuten järjestyksenvalvoja- tai ensiapukurssit, joiden suorittamisen jälkeen voisi toimia myös niissä tehtävissä.

Viestintäryhmässä keskusteltiin mm. miten vapaaehtoisille tulisi viestiä, ja miten heidät saisi pysymään mukana toiminnassa? Viestintä ja tiedotus on mielenkiintoinen aihe, sillä teknologiamuutoksen mukanaan tuomat uudet viestintäväylät ja -tavat ovat muuttaneet kenttää pysyvästi. Sosiaalinen media on tuonut mukanaan myös liikaa tietoa, jonka seasta oikeasti tärkeitä asioita on vaikea huomioida.

Toimiviksi ratkaisuksi koettiin sähköpostin ja sosiaalisen median yhdistäminen. Sähköpostitse tapahtuva yksisuuntainen tiedotus Nosturilta toimisi yleisviestintäkanavana. Tarkempien ja tärkeämpien tai keskustelua herättävien viestien välittämiseen perustettaisiin suljettu, vapaaehtoisille tarkoitettu Facebook -ryhmä. Tarkennuksena ja hyvänä kehittämiseideana oli myös spesifioidut tehtäväviestit, eli jos vapaaehtoista työvoimaa kaivataan jonain tiettyinä päivinä ja tiettyyn tehtävään, niin tarkalla otsikoinnilla viestiin on helppo reagoida ja tehtävään helpompi tarttua.

Vapaaehtoistyön markkinoinnissa ja uusia vapaaehtoisia rekrytoimassa esiin nousivat mm. vapaaehtoisten tekemät ja vapaaehtoistyötä kuvaavat videot, blo-

gi ja kuvat. Vapaaehtoistyön palkitsemisen esiin nostaminen koettiin myös inostavaksi.

Vapaaehtoisten palkitsemisesta käydyssä keskustelussa esiin nousivat erityisesti yhteishenki ja toiminta. Mukana ololle, erilaisille näkökulmille, mahdollisille uusille ystäville ja osallistumiselle annettiin suurin arvo. Tärkeänä koettiin myös vapaaehtoisia kohtaan osoitettu arvostus. Vaikka työstä ei saa rahaa, mutta muista sosiaalietuuksista pidetään huolta, antaa se jo työlle suuren arvon. Myös vapaaehtoisten huomioiminen työn aikana oli yksi motivaatiota ja mukana oloa vahvistava seikka. Konkreettisesti palkitsemisessa nostettiin esiin erilaiset vapaaehtoisten yhteiset kokoontumiset ja palkkioillat, kuten tapahtuman jälkeiset karonkat, jäsenillat ja muut yhteiset illanvietot. Nämä lisäävät myös yhteisöllisyyttä vapaaehtoisten ja työntekijöiden kesken.

3.2 Vapaaehtoistyö Roskilde -festivaaleilla

Tanskan Roskildessa jo vuodesta 1971 järjestetty Roskilde -festivaali on vapaaehtoistoiminnan edelläkävijöitä. Vuodesta 1973 tapahtuman on järjestänyt Roskilde Foundation -säätiö, jonka toiminta perustuu hyvin vahvasti vapaaehtoisuuteen. (Larsen 2014.)

Roskilde -festivaali on Pohjois-Euroopan suurin musiikkifestivaali (Roskilde 2014). Festivaalin järjestävä Roskilde Foundation -säätiö työllistää n. 50 kokopäiväistä työntekijää vuodessa, pääosin festivaalin markkinointi- ja taloushallintopuolella, ja lähes kaikki muu festivaalin tuotannossa toteutetaan tuhansien vapaaehtoisten voimin. Näin ollen Roskilde onkin suurin pääosin vapaaehtoistyöllä toteutettava festivaali. (Larsen 2014.)

Roskilde Foundation on voittoa tavoittelematon säätiö, ja kaikki festivaalin tuottama taloudellinen ylijäämä lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen. Hyväntekeväisyyskohteet vaihtelevat vuosittain ja ne voivat olla esim. pieniä paikallisia järjestöjä tai globaaleja ongelmia. Aiempia kohteita ovat olleet mm. nuorisotyöttömyys, ilmastonmuutos ja sodan uhrit. Festivaalin vapaaehtoisilla on kohteiden

valinnassa suuri rooli, ja he saavat suoraan vaikuttaa tuleviin kohteisiin. (Larsen 2014.)

Roskilden vapaaehtoisten lukumäärä on yhteensä liki 40 000 henkeä vuodessa. Suurin osa vapaaehtoisista työskentelee vain festivaalin aikana, saaden palkaksi mm. ilmaisen festivaalipassin ja ylläpidon. Osa työskentelee tapahtumajan lisäksi myös muutaman viikon ennen ja jälkeen tapahtuman. Pieni osa vapaaehtoisista työskentelee Roskilden parissa koko vuoden. Vapaaehtoiset ovat pääasiassa tanskalaisia, mutta vuosi vuodelta kasvava osa tulee myös muualta, ympäri maailman. Vuonna 2014 jopa 15 % vapaaehtoisista tuli ulkomailta. Varsinkin nuoret aikuiset matkustavat entistä enemmän vapaaehtoistyöhön ulkomaille. Esimerkiksi niin sanotun välivuoden viettäminen vapaaehtoistyössä on kansainvälisesti yhä suosituimpi ilmiö. (Iso-Aho 2011, 14.) Usein vapaaehtoistyö Roskildessa ei jää vain yhteen kertaan, vaan vapaaehtoiset palaavat vuosi vuoden jälkeen takaisin. 70 % palaa myös samojen tehtävien ääreen. (Larsen 2014.)

Haastattelemani Simon Larsen on yksi niistä vapaaehtoisista jotka, oman työn ohessa, työskentelevät Roskilden parissa koko vuoden. Hän kertoi Roskilden olevan yhtä kuin elämäntapa. Larsen on toiminut Roskildessä vapaaehtoisena vuodesta 2005, jolloin hän lähti mukaan toimintaan ilmaisen festivaalipassin sekä mahdollisten uusien ihmissuhteiden innoittamana. Festivaalin henki ja toiminta kuitenkin imaisivat Larsenin mukaansa, ja vuosi vuodelta hänen vastuualueensa festivaalin vapaaehtoistyöntekijänä kasvoivat. Kesällä 2014 Larsen vastasi yhdestä festivaalin lava-alueesta, sen ohjelmasta sekä 187 vapaaehtoisesta työntekijästä. Itsekin vapaaehtoisena.

Roskilden vapaaehtoisten ikäjakautuma on suuri. Suurin osa on 22-40 -vuotiaita, mutta mukana on jopa 70 -vuotiaita, jotka ovat vanhenneet yhdessä festivaalin kanssa sen syntymästä lähtien. Jokaisella vapaaehtoisella on kuitenkin samat motiivit festivaalin vapaaehtoistyöhön. Yksi suurimmista syistä on yksinkertainen: päästä osaksi festivaalia. Roskilde -festivaali on onnistunut luomaan itselleen imagon, joka jo sellaisenaan innostaa vapaaehtoiset mukaan toimintaan. Toiminta mielletään yhteistä hyvää edistäväksi sekä hienoksi mah-

dollisuudeksi olla mukana tekemässä jotain suurta. (Larsen 2014.) Näitä ajatuksia tukee myös festivaalin hyväntekeväisyyteen perustuva toiminta.

Muita syitä Larsenin mukaan Roskilden vapaaehtoistyöhön ovat mahdollisuus kehittää itseään sekä saada omaan päivätyöhön liittyviä uusia kontakteja ja ideoita. Vapaaehtoiseksi ei lähdetä palkan tai palkkion perässä. Larsen kokee vapaaehtoistyön itsessään kiittäväksi ja palkitsevan mm. työkokemuksena sekä verkostoitumismahdollisuuksina.

Larsenin puheissa toistui kuitenkin useaan otteeseen sanapari vastuu ja ylpeys. Mitä enemmän vastuuta vapaaehtoisille annetaan, sen suuremmalla ylpeydellä ja sitoutuneisuudella se kannetaan ja työ tehdään. Roskilden -festivaalien vapaaehtoisia ei kuitenkaan sitouteta erillisillä kirjallisilla lomakkeilla tai sopimuksilla. Työsopimukset sovitaan pääasiassa sähköpostiketjuissa ja suurin painoarvo jää ketjun aikaansaamalle tunnepohjalle. (Larsen 2014.) Larsen sanookin, että huolehtiessaan oman vastuualueensa vapaaehtoisista työntekijöistä, hän käyttää paljon energiaa luodessaan jokaiselle vapaaehtoiselle tervetulleen ja tärkeän olon.

Molemmat vertaisarviointikohteeni olivat kehittämistyöni kannalta erittäin onnistuneita. Nosturin vapaaehtoisilta antoi vinkkejä vapaaehtoistoiminnan aloittamiseen, ja vapaaehtoistoiminnan edelläkävijä Roskilde avasi vapaaehtoistyöhön liittyviä motiiveja ja sitouttamisen tärkeyttä.

Pureudun vertaisarviointieni tuloksiin syvemmin kehittämistyöni tavoitteena olevan uuden ActionAgentti -toimintamallin suunnittelun (luku 4), toteutuksen (luku 5) sekä johtopäätösten (luku 6) kautta.

4 TOIMINNAN SUUNNITTELU

Vahvemman nuorten vapaaehtois- ja osallisuustoiminnan suunnittelu tapahtu-
matuotannoissa aloitettiin keväällä 2014. Suunnittelussa, ideoinnissa ja tavoitteiden asettamisessa käytin apuna mm. haastatteluja sekä erilaisia ideointita-

paamisia. Toki vertaisarvioinnin kohteena olleet Nosturin vapaaehtoisilta sekä Roskilden vapaaehtoistyöstä käyty haastattelu antoivat myös hyvää pohjaa sekä suunnitteluun että toimintaa ohjaaviin tavoitteisiin.

Ensimmäiset askeleet ActionAgentti -toiminnan suunnittelussa otettiin oman yksikkömme sisällä. Kävimme suunnitteilla olevaa toimintaa läpi mm. viikkopalavereissamme. Haastattelin ActionAgentti -toiminnan tiimoilta myös Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen nuoriso-ohjaajia Tarja Kujanpäättä sekä Tommi Ripattia. Haastattelut eivät olleet strukturoituja, vaan hyvin vapaamuotoisia ja avoimia. Haastattelujen tarkoituksena oli tehdä taustatyötä sekä saada syvempiä näkökulmia ja uusia ideoita Agentti -toiminnan toteutukseen sekä päämääriin.

4.1 Nuoret vapaaehtoiset tapahtumatuotantoyksikössä

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen tapahtumista pyritään rakentamaan nuorten näköisiä yhdessä nuorten kanssa, vahvistaen samalla nuorten osallisuutta ja tukien nuorten omia toiveita. Tätä tarkoitusta varten pilotoitiin syksyllä 2014 uusi ActionAgentti -toimintamalli, jolla pyritään rakentamaan tapahtumien ympärille aktiivinen vapaaehtoisista nuorista koostuva nuorisoryhmä.

Ensimmäiset varsinaiset uuden toimintamallin ideointihetket kävimme keväällä 2014 oman työyhteisömme kesken viikoittaisissa tuotantopalavereissamme. Sillä hetkellä suunniteltu toimintamme kulki työnimellä ”Tapahtuma-agentit”. Läsnä palavereissa olivat lisäksi tapahtumatuotantoyksikön tuottajat Tiina Toivonen ja Ilona Anttila sekä silloin vastaavan tuottajan tehtävässä toiminut Antti Sarpo. Mietimme mitä uusi toimintatapa tulisi vaatimaan yksiköltämme. Huolta oli sekä resursseista että siitä, miten toimintatapa saataisiin integroitua muuhun toimintaamme, eli mukaan itse tapahtumien tuotantoon. Mietimme myös mitkä olisivat nuorten vapaaehtoisten tehtävät ja heitä ohjaavat motiivit.

Vapaaehtoiset, ja erityisesti nuoret vapaaehtoiset, ovat hyvin heikosti valjastettu voimavara nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön järjestämässä tapahtumissa. Yksi syy tähän on toiminnassa mukana olleiden nuorten vapaa-

ehtoisten motivoinnin ja sitouttamisen puute. Motivaatio on vapaaehtoistoiminnan jatkuvuuden ja vapaaehtoisten sitouttamisen kannalta tärkeä asia (Yeung 2005, 83). Nuorten motivaatioita vapaaehtoisuuteen on tutkittu paljon. Tärkeimpiä motivaattoreita nuorten vapaaehtoistyöhön (auttamisen jälkeen) ovat kaverit, yhdessä tekeminen ja toiminnan hauskuus. Muita motiiveja nuorten vapaaehtoistointaan ovat halu oppia uutta sekä omaan päätöksentekoon liittyvät asiat, kuten halu saada vapaaehtoistyön avulla merkitystä elämään ja olla mukana jossain, missä muut eivät ole. (Myllyniemi 2012, 173-174.) Nämä kaikki motiivit nousivat myös vertaisarviointieni havainnoista ja haastatteluista.

Nuorisosiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön uutta ActionAgentti -toimintamallia suunniteltaessa huomioitiin nuorten motiivit vapaaehtoistyöhön. Toiminta suunniteltiin niin, että nuoret kokevat sen vastaavan heidän tarpeitaan ja näin ollen nuoret saadaan varmemmin sitoutettua mukaan toimintaan. Nuoret linkittävät vapaaehtoistyöhön vahvasti myös toiminnan ja tekemisen. Se rinnastetaan harrastukseksi ja vapaa-ajan täyttämiseksi. (Myllyniemi 2012, 170-171). ActionAgentti -toiminnasta nuoret voivat löytää itselleen uuden harrastuksen.

Nuorisosiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikössä on pyritty ottamaan nuoret vahvemmin mukaan tapahtumien toteutukseen ja suunnitteluun mm. nuorten tuottajakurssien avulla. Tapahtumatuotantojen järjestämällä tuottajakursseilla on mukana 20–30 nuorta vuoden aikana. Koko yksikköä koskettavana ongelmana on kuitenkin ollut nuorten tuottajien tippuminen pois toiminnastamme tuottajakurssin jälkeen. Meillä ei ole ollut toimintoa, jolla olisimme saaneet pidettyä nuoret mukana. Tietotaito, kokemus ja into heillä jo on, enää tarvitaan toiminto, jonka kautta ne voidaan kanavoida. ActionAgentti -toimintamallin kautta pystymme valjastamaan toiminnasta kiinnostuneet, tapahtumatuottajakurssin käyneet nuoret vahvemmin mukaan toimintaamme.

Tuottajakurssien toteutuksessa on myös huomattu, että nuorten mukana olo tuotantojen toteutuksessa vie todella paljon aikaa meiltä tuottajilta. Nuorten kanssa toimiminen ja nuorten mukaan ottaminen vaatii erilaiset resurssit, kuin tapahtuman tuottaminen pelkästään aikuisten ammattilaisten voimiin. Lehtonen (2013, 54) pohtii opinnäytetyössään kuinka kaupungin rakenteissa osallistavaa toimintaa pidetään kustannustehokkaana ja kalliina, koska se voi vaatia enem-

män henkilöstöresursseja ja erityisosaamista. Tämä sama ilmiö on noussut nuorten tuottajakurssien kautta esiin myös meidän yksikössämme. Vaikka yksikössämme on nuorisotyöllistä osaamista sekä koulutustaustaa, olemme huomanneet, että jotta saamme nuoret sitoutettua mukaan toimintaamme, tarvitsemme virastostamme löytyvää nuoriso-ohjaajien ammattitaitoa. Tällaisten moniammatillisten tiimien voimin, joissa on ollut sekä tuottaja että nuoriso-ohjaaja, olemme päässeet hyvin lopputuloksiin. Samaa toimintatapaa ajattelimme käyttää myös ActionAgentti -toiminnan toteutuksessa. Koska olen itse koulutukseltani kulttuurituottaja (AMK), enkä työssäni kohtaa nuoria päivittäin, koin tarvitsevani erityisesti tulevan toiminnan suunnittelussa nuoriso-ohjaajien apua.

4.2 Vertaisohjaajat

Jotta saisin ActionAgentti -toimintamallin suunnitteluun tukea ja apua nuorisolan ammattilaisilta haastattelin virastomme nuorisotyöntekijöitä. Yksi haastatelluista, Tommi Ripatti, on koulutukseltaan nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja, ja toimii nuoriso-ohjaajana Pihlajamäen nuorisotalolla. Tällä hetkellä hän myös kehittää virastomme vertaisohjaajatoimintaa.

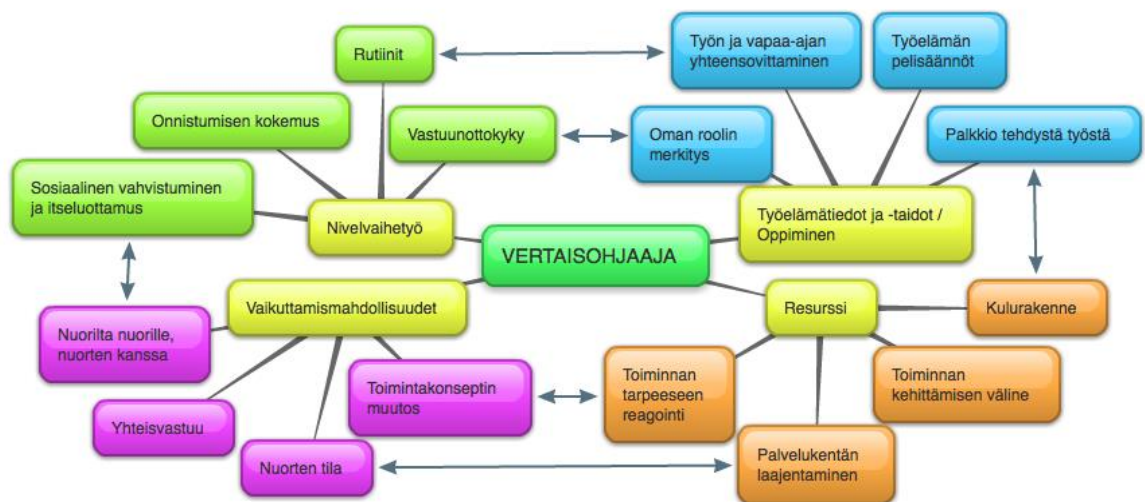
Vertaisohjaajatoiminta on yksi toimintamalli, jolla nuorten yhteiskunnallista osallisuutta vahvistetaan Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen nuorisotaloilla. Vertaisohjaajatoiminta on kohdistettu yli 17 -vuotiaille nuorille, jotka ovat nuorisotalon entisiä kävijöitä. Nuoret koulutetaan vertaisohjaajiksi, jonka jälkeen he voivat toimia nuorisotalolla ohjaajan roolissa. Tavoitteina on kehittää nuorten vastuunottoa ja yhteisöllisyyttä sekä samalla antaa työelämävalmiuksia. (Landgrén & Leinonen 2013, 7). Vertaisohjaajatoiminnassa on paljon nuorten vapaaehtoistoiminnan kanssa yhteisiä rajapintoja. Molempien toimintojen tavoitteet ja nuorten toimintaa ohjaavat motiivit ovat samat.

Ripatin kanssa käyty keskustelu tuki vahvasti benchmarking -kohteistani saatua havainnointitietoa. Nosturin vapaaehtoisillassa nousi voimakkaasti esiin yhteishenki ja toiminta. Myös Roskilde -festivaalien vapaaehtoiset pitivät yhdessä tekemistä tärkeänä. ActionAgentti -toiminnassa tarkoituksena on muodostaa nuorista ryhmä. Ryhmä on tärkeä saada hyvin ryhmäytettyä sekä asettaa heille sel-

keä päämäärä (Ripatti 2014). Ryhmäksi määritellään ihmisjoukko, jonka jäsenillä on yhteinen tavoite, mahdollisuus vuorovaikutukseen ja käsitys, ketkä ryhmään kuuluvat (Kopakkala 2008, 36). Ryhmässä toimimalla nuorilla on mahdollisuus löytää uusia kavereita ja saada itselleen uusi harrastus. Ryhmät ja yhteisöt vaikuttavat myös olevan ryhmässä kuuluville tärkeitä sekä sosiaalisesti vahvistavia. (Myllyniemi 2014, 57.)

Kun ryhmä toimii hyvin, toimintaa pystytään viemään eteenpäin ja toiminnan syvyyttä voidaan lisätä. Vertaisohjaajatoiminnalla pystytään vaikuttamaan monein eri kenttiin nuoren elämässä. (Kuva 3.) Työn ja tekemisen kautta nuoret oppivat työelämätaitoja, ja säännöllisten työrutiinien kautta pystytään vaikuttamaan nuorten vastuunottokykyyn sekä vahvistamaan itseluottamusta. Vertaisohjaajana toimiessa nuoret saavat uusia rooleja ja merkityksen sekä työlehen että toiminnalleen. Toimintatapaan kuulu se, että nuori kasvaa toiminnassa vastuuseen sekä itsestä että muista. Toiminnan kautta heillä on myös mahdollisuus vaikuttaa nuorisotaloilla tarjottavaan toimintaan. Heille annetaan vastuuta ja lopputulos on nuorten omaehtoinen työ nuorilta nuorille.

Kuva 3. Kaavio vertaisohjaajatoiminnasta. Ripatti 2014.

Tätä mallia käytetään myös tapahtumatuotantojen ActionAgentti -toiminnan suunnittelussa.

4.3 Arabian Rocktoimikunta ja uusi toimintamalli

Toinen haastateltavani nuorisoalan asiantuntija oli Arabian nuorisotalolla toimiva nuoriso-ohjaaja Tarja Kujanpää. Kujanpää on pitkänlinjan nuoriso-ohjaaja, jolla on usean vuoden kokemus mm. Arabian nuorisotalolla toimineen nuorten Rocktoimikunnan kokoamisesta ja ohjaamisesta. Rocktoimikunta kerätään musiikkitoiminnasta kiinnostuneista nuorista, ja mukana on ollut vuosittain liki 20 nuorta. Ryhmässä mukana olleet nuoret sitoutuvat mukaan Rocktoimikunnan toimintaan aina vuodeksi kerrallaan. Toiminnan kautta he saavat lisäkokemusta mm. erilaisten musiikkitapahtumien juontamisesta, miksauksesta tai ääni- ja valo-ohjauksesta. Rocktoimikunnan nuoret myös tekevät ja toteuttavat itse erilaisia tapahtumia Arabian nuorisotalolla tai ovat olleet mukana suurempien musiikkitapahtumien, kuten Äänen ja Vimman teknisessä tuotannossa.

Kujanpään kertoessa tarkemmin Rocktoimikunnan toiminnasta huomasimme tapahtumatuotantoyksikön suunnitellun uuden toimintamallin sekä Rocktoimikunta -toiminnan välillä suuria yhtäläisyyksiä. Kujanpää oli juuri päättänyt yhden Rocktoimikunnan kauden, joten mietimme voisiko nämä kaksi samankaltaista toimintamuotoa yhdistää?

Lähdimme Kujanpään kanssa miettimään keinoja toiminnan yhdistämiselle 4.6.2014. Mukana ideointipalaverissamme oli myös kollegani Ilona Anttila, joka on koulutukseltaan sekä kulttuurituottaja (AMK) että nuoriso-ohjaaja. Tavoitteena oli saada tapahtumissa sekä Arabian nuorisotalolla toimiva nuorten vapaaehtoisten yhteisö, jossa jokaisen osaaminen valjastettaisiin ja nuorille tarjottaisiin uusia elämyksiä, yhteisöllisyyttä sekä mahdollisuuksia oppia uutta. Listasimme tehtäviä, joita voisimme nuorille toiminnassa tarjota. Tehtävät koostuivat niin yleisistä tuotannollisista tehtävistä, kuten tapahtumamarkkinoinnista ja viestinnästä kuin myös musiikkitoiminnan kannalta tärkeistä toiminnoista, kuten miksauksesta ja valo- ja äänitekniikasta.

Tehtäviä suunnitellessa pidin mielessä Nosturin vapaaehtoisillassa vapaaehtoisten keskuudessa nousseen kiinnostuksen erityisosaamista vaativia tehtäviä kohtaan. Vapaaehtoisilla on siis halua käyttää omia taitojaan, esimerkiksi tekniikkaosaamista tai graafista suunnittelua, hyväksi vapaaehtoistyössä. Vapaa-

ehtoisten tehtävät on mietittävä tarkoin, että mielenkiinto pysyy yllä. Ainainen siivous tai roudaus ei välttämättä jaksa motivoida olemaan pitkäjänteisesti vapaaehtoistoiminnassa mukana.

Tehtävien suhteen vapaaehtoisilla on halu myös oppia uutta. Myös haastattelemani Roskilde -festivaalin vapaaehtoisikonkari Simon Larsen vahvisti tämän. Larsen sanoi Roskildeen hakeutuvien vapaaehtoisten toivovan tehtäviä, joissa he voivat kehittää omaa osaamistaan sekä tehdä jotain, mitä eivät normaalissa arjessa pääse tekemään. Myös Nosturin vapaaehtoisillassa tehdyssä vertaisarvioinnissani vapaaehtoiset antoivat suuren arvon tarjotuille koulutuksille. Vapaaehtoiset kokivat, että koulutusten jälkeen olisi helppo toimia erilaisissa tehtävissä. Siksi toimintaa suunniteltaessa myös nuorille vapaaehtoisille tarjotut koulutukset olivat avainasemassa. Halusimme tarjota nuorille erilaisia koulutuksia, jotka tukisivat heitä eteen tulevissa tehtävissä ja syventäisi osaamista ja kiinnostusta toimintaan. Koulutuksia suunnittelimme olevan esim. juontamisesta ja lavaesiintymisestä sekä monikamerakuvauksesta.

Yhdistäessämme Rocktoimikunta -toiminnan ja ”Tapahtuma-agentti -toiminnan” (työnimi) laajeni tulevan toiminnan muodot sekä musiikki- että tapahtumatuotantoihin. Näin ollen ryhmän nimen keksiminen aiheutti päänvaivaa. Työnimenä olimme omassa tuotantoyksikössämme käyttäneet Tapahtuma-agentteja, mutta yhdistämisen myötä toimintaan tuli vahvasti mukaan myös erilaiset musiikkituotannon aiheet, ja koimme nimen olevan hieman harhaan johtava. Emme voineet myöskään kulkea suoraan Rocktoimikunnan vanavedessä ja nimetä tulevaa ryhmää Rock -agenteiksi tai -toimikunnaksi, sillä se supistaisi nimen mukanaan tuovia mielikuvia toiminnasta. Päädyimme kompromissiin ja toiminta sai nimen ActionAgentit.

5 ACTIONAGENTIT

ActionAgentit päätettiin kerätä kasaan kesän 2014 aikana. Odotimme, että meillä olisi elokuussa monipäinen agenttijoukko valmiina toimintaan. Ensimmäinen tapaaminen sovittiin elokuun lopulle ja päivämäärä päätettiin nostaa myös

markkinoinnissa näkyviin. Tarkoituksena oli järjestää tulevan Agentti -ryhmän kanssa säännölliset tapaamiset noin kolmen viikon välein. Haastattelemani Ripatin mukaan säännölliset tapaamiset sitovat nuoria ja pitävät ryhmän kasassa (Ripatti 2014). Sovimme päivämäärät jo keväällä, jotta voisimme antaa ne nuorille heti ensimmäisen tapaamisen jälkeen. Etukäteen suunnitellulla aikataululla saisisimme ryhmän paremmin sitoutettua mukaan.

5.1 Markkinointi ja viestintä

Kun olimme saaneet kesäkuun ideointipalaverissamme laadittua alustavan toimintasuunnitelman yhdessä Anttilan ja Kujanpään kanssa, valjastimme nuorisosiainkeskuksen viestintäyksikön miettimään ActionAgentti -toiminnalle graafisen ilmeen sekä markkinointi- ja viestintäsuunnitelman. Markkinointi tuli suunnata niin, että saisisimme mukaan toimintaan myös ”uusina nuoria”, eli nuoria, jotka eivät ole olleet mukana esim. tapahtumatuottajakursseilla tai toiminut Arabian Rocktoimikunnassa.

Tehdessäni vertaisarviointia Nosturin vapaaehtoisillassa ja haastatellessani Larsenia, ymmärsin kuinka suuressa roolissa vapaaehtoistyötä tarjoavan organisaation imago on. Nosturin sali oli täynnä innokkaita nuoria, jotka paloivat halusta päästä mukaan toimintaan. Huomasin, kuinka Nosturilla ja Elmu ry:llä on nuorten keskuudessa hyvin vahva, omanlaisensa rosoinen brändi. Sen avulla on helppo olla uskottava ja saada mukaan toimintaan musiikista kiinnostuneet nuoret. Samoin Roskilde -festivaalin imago jo itsessään innostaa lähtemään mukaan vapaaehtoistyövoimaksi.

Nosturi ja Roskilde ovat nuorten silmin katsottuna jotain muuta kuin jäykkä ja hieman vanhoilliseksi mielletty kaupungin virasto, nuorisosiainkeskus. Tämän takia meidän tuleekin vapaaehtoistoimintaa aloittaessamme kiinnittää erityistä huomiota markkinointiin sekä viestintään. Kuinka saamme nuoret innostumaan toiminnastamme? Kuinka annamme heille mielenkiintoisen kuvan uudesta vapaaehtoistoiminnastamme? Halusin antaa toiminnasta hieman ”mystisen” ja mielenkiinnon herättävän mielikuvan, ja ohjeistin viestintäyksikköä luomaan toiminnalle hieman salaperäisen logon (Kuva 4).

Kuva 4. ActionAgentti -logo. Lähdes 2014.

Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumien avulla ja tuotannoissa mukana olemalla nuoret pystyvät helposti ja mielenkiintoisen toiminnan kautta vaikuttamaan omiin asioihinsa. Tämän näkyväksi tuominen voi motivoida nuoria lähtemään Agentti -toimintaan mukaan. Ideoimalla, tuottamalla ja pääsemällä tapahtumien ”sisäpiiriin” nuorille annetaan avaimet vahvempaan vaikuttamiseen, sekä mahdollisuus tehdä jotain uutta ja uniikkia. Useissa tapahtumissa vastaavana tuottajana toimiessani olenkin huomannut, kuinka suuren arvon nuoret antavat esim. pääsylle artistien takahuoneeseen, saamalla tapahtuman henkilökuntatunnisteet tai saadessaan tärkeän ja vastuullisen tehtävän, johon kaikilla nuorilla ei ole mahdollisuutta. Halusin nostaa tämän esiin myös toiminnan markkinoinnissa, ja toimintaa lähdettiin viemään eteenpäin otsikolla: ” Haluatko päästä tapahtumien sisäpiiriin?”

Nuorisoasiainkeskuksen järjestämistä tapahtumista kerättyjen asiakaspalautteiden perusteella parhaimmat markkinointiväylät nuorille ovat sähköiset markkinointikanavat, kuten sosiaalinen media. Päädyimme markkinoimaan toimintaa tapahtumatuotantojen keväällä 2014 uudistetuilla kotisivuilla, jonka kautta pystyi ilmoittautumaan mukaan ActionAgentti -toimintaan. Markkinointikampanjat ajoitettiin heinä-elokuulle 2014. Markkinointiväylinä käytettiin mm. täsmennettyä Facebook -markkinointia sekä viraston sisäisiä viestintäväyliä, kuten sähköpostia ja viraston omia intrasivuja. Laitoimme sähköpostia myös tapahtumatuottajakurssin käyneille sekä viimeisimmässä Rocktoimikunnassa mukana olleille nuorille. Tavoitteena oli saada kesän aikana kerättyä 15–30 hengen ryhmä innokkaita nuoria kasaan.

Kesän aikana Facebookissa pyörineet markkinointikampanjat eivät kuitenkaan olleet onnistuneita. Uskoisin, että tämä johtuu osittain nuorten kesälomasta. Uuden harrastustoiminnan markkinoinnin kannalta aurinkoinen kesäkuu ei ole otollinen aika tavoittaa lomailevia nuoria. Elokuun alussa toimintaan oli ilmoitautunut mukaan viisi nuorta, joista suurin osa oli jo toiminnassamme mukana olleita nuoria. Markkinointia päätettiin tehostaa koulujen alkuun suunnatulla julistekampanjalla. Julisteet oli määrä postittaa Helsingin kouluille sekä nuorisotaloille. Valitettavasti julistetta ei saatu tehtyä ajoissa ja kampanjasta jouduttiin luopumaan.

5.2 ActionAgenttien ensimmäinen tapaaminen

ActionAgentti -toiminnan markkinoinnissa oli näkyvästi esillä ryhmän ensimmäisen tapaamisen ajankohta, 26.8.2014 Arabian nuorisotalolla. Vaikka toimintaan mukaan ilmoittautuneita nuoria oli reilusti odotettua ja toivottua vähemmän, pidimme sovitusta tapaamispäivämäärästä kiinni. Sana nuorten keskuudessa oli kuitenkin kiirinyt, ja tiistaina 26.8.2014 Arabian nuorisotalolla kokoontui yhteensä yhdeksän innokasta Agenttikandidaattia. Ryhmää oli vastassa Arabian nuorisotalon nuoriso-ohjaajat Tarja Kujanpää sekä Tuomo Friman ja minä edustin tapahtumatuotantoja.

Kuten haastattelujeni ja havainnointieni perusteella olin oppinut, ryhmän ensimmäisessä tapaamisessa on tärkeää luoda innostava ilmapiiri ja saada ryhmää ryhmäytettyä. Näin nuoret saadaan innostumaan ja sitoutumaan mukaan toimintaan (Ripatti 2014). Vapaaehtoisten vastaanotto ja huomioiminen nousivat myös molemmissa vertaisarviointini kohteissa suureen rooliin. Larsen kertoi käyttävänsä Roskilde -festivaalilla paljon energiaa luodakseen jokaiselle vapaaehtoiselle tervetulleen olon. Myös Nosturin vapaaehtoisillassa vapaaehtoiset antoivat suuren arvon arvostukselle ja yhteishengelle. Huomasin myös itse, kuinka vapaaehtoisillan järjestäjät saivat luotua ilmapiirin, joka oli omiaan kasvattamaan innostusta Nosturin vapaaehtoistyötä kohtaan. Tarjoilut, organisaation toiminnan kannalta usean tärkeän ihmisen läsnäolo ja pääsy tutustumaan tiloihin, joihin ei vielä julkisesti ole lupaa, olivat tekijöitä, jotka loivat Nosturin va-

vapaaehtoisillassa yhteisöön kuulumisen tunnetta. Jotta nuoret kokevat toiminnan ja oman osansa tärkeäksi, on hyvä luoda jo ensimmäisten tapaamisten aikana vapaaehtoisille tunne, että heitä oikeasti kuullaan ja heidän mielipiteitään kysytään. Ensimmäisellä tapaamisella ja sen ilmapiirillä on siis suuri merkitys toiminnan jatkon kannalta.

Ensimmäisessä ActionAgentti -tapaamisessamme nuorille oli tarjolla mehua, pientä purtavaa ja jäätelöä. Kävimme läpi esittelykierroksen ja minä kerroin tulevasta toiminnastamme sekä yleisesti nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksiköstä. Sen jälkeen kiersimme Arabian juuri remontoitun nuorisotalon ja Kujanpää kertoi talolla järjestettävästä toiminnasta ja bändi-illoista. Sen jälkeen käytiin läpi ryhmälle suunniteltuja syksyn aikatauluja, ja jokainen Agenttiehdokas sai kertoa miksi kiinnostui toiminnasta ja päätti tulla mukaan. Vertaisarvioinneista saadun tiedon mukaan tehtävien mielekkyys innostaa vapaaehtoisia olemaan aktiivisesti mukana toiminnassa. Sen takia me kysyimme jo ilmoittautumisvaiheessa nuorilta mitkä tapahtumatuotannon osa-alueet he kokivat mielekkäimmiksi. Näin pystyisimme vielä paremmin miettimään ryhmälle sopivia koulutuksia sekä tehtäviä jokaisen mielenkiinnon mukaan.

Tapaamisessa sovittiin myös ryhmän yhteydenpitovälineistä. Nosturin vapaaehtoisillassa vapaaehtoiset toivoivat yhteydenottoja sekä sähköpostilla että Facebookin kautta. Päädyimme samaan yhteydenpitotapaan myös ActionAgenttien kanssa. Perinteisten sähköpostien sekä tekstiviestien lisäksi ryhmälle luotiin oma suljettu Facebook -ryhmä.

5.3 Tulevat tapahtumat ja Agenttien tehtävät

Ensimmäisessä tapaamisessamme sovimme ryhmän kanssa, että tapaisimme seuraavan kerran 3.9.2014 uudistetun Arabian nuorisotalon avajaistapahtumassa. Näin Agentit etenisivät pienin askelin kohti suurempia tuotantoja. Aikataulusta ja henkilökuntaresursseista johtuen emme kuitenkaan miettineet nuorten tehtäviä tapahtumassa sen tarkemmin. Pidin yllä suljettua Facebook -ryhmäämme ja muistuttelin nuoria tulevasta tapaamisestamme vielä muutama päivä ennen h-hetkeä. Tapaamispäivänä paikalle kuitenkin saapui vain kolme nuorta.

Koska tapaamisemme oli tarkoituksella ajoitettu keskelle käynnissä olevaa Arabian nuorisotalon avajaistapahtumaa, se ei luonut kovinkaan onnistuneita puitteita syksyn ActionAgentti -toiminnan ohjelman läpikäymiselle, saati jatkon suunnittelulle. Kerroin kuitenkin nuorille tulevista suuremmista tapahtumista, kuten syyskuussa startanneesta bändikatselmuksesta Äänestä ja Vimmasta ja nuorten vaikuttamistapahtumasta RuutiExposta. Kävimme läpi myös näiden tulevien tapahtumien päivämäärät, mutta tarkemmin emme tapahtumiin tai niiden tarjoamiin tehtäviin pureutuneet.

Ohjaajien kiireisestä aikataulusta johtuen, emme olleet miettineet tapaamiselle selvää rakennetta emmekä päämäärää. Nuorilla ei myöskään ollut tapahtumassa ennalta sovittuja tehtäviä. Toinen ActionAgentti -tapaamisemme ei siis ollut erityisen onnistunut, ja päätimme nuorten kanssa katsoa tulevaa tarkemmin seuraavassa tapaamisessamme.

5.4 Ilmenneet ongelmat ja agenttien tulevaisuus

Kolmanteen tapaamiseen tuli enää vain kaksi agenttia. Näiden ActionAgentti -tapaamisten perusteella emme olleet kovin toiveikkaita jatkon suhteen. Ryhmä ei ollut ryhmäytynyt, vaan Agentit toimivat yksilöinä ja olivat kiinni toiminnassa lähinnä vain ”töihin kutsuttaessa”. Olimme myös huomanneet nuorten mielenkiinnon jakautuvan tehtävien osalta epätasaisesti. Agenteissa oli Arabian Rock-toimikunnassa aiemmin mukana olleita nuoria, joilla ei ollut mielenkiintoa suurempia tapahtumia kohtaan, vaan he halusivat olla enemmän mukana pelkätään Arabian nuorisotalon bändi-illoissa. Koska olimme odottaneet mukaan nuoria, joilla olisi ollut mielenkiinto suuria, koko kaupunkia koskevia tapahtumia ja niiden suunnittelua kohtaan, meidän toiveemme toiminnalta eivät täytyneet. Tuntui, että emme pystyneet tarjoamaan nuorille sellaista toimintaa, jota he olisivat kaivanneet, tai mihin me olimme pyrkineet.

Vaikeuksia lisäsi myös henkilöstöressurssien puute. Olin juuri vastaanottanut vastaavan tuottajan sijaisuuden ja uuden toimen mukanaan tuomat tehtävät kiristivät aikatauluni äärimmilleen. En siis pystynyt pitämään Agentteihin enää

yhteyttä niin paljon kuin toiminnan onnistunut pyöriminen olisi mahdollisesti vaa-
tinut. Koska ryhmäkoko oli myös pienentynyt huomattavasti, keskustelimme
17.10.2014 Kujanpään kanssa, ja päädyimme päätökseen pitää ActionAgentti -
toiminnassa taukoa ja katsoa missä menimme harhaan.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Etsiessäni syitä ActionAgentti -toiminnan epäonnistumiseen huomasin, että
kohtaamamme ongelmat olivat yleisiä. Samat seinät nousivat erityisesti nuorten
parissa työskentelevillä tahoilla. Opinnäytetyössään Lehtonen (2013) listaa
nuorten kanssa toimivien toimijoiden haasteellisina ja turhauttavina esille nos-
tamiksi asioiksi mm. nuorten tavoittamisen, motivoinnin ja toisaalta sitouttami-
sen ongelmat sekä ”oikeiden nuorten” eli kohderyhmän tavoittamisen. Lisäyk-
senä mainittiin myös se, että osa nuorista ei saavu enää ensimmäisen kerran
jälkeen paikalle. (Lehtonen, 2013, 53).

Mitä ActionAgentti -toiminnan olisi pitänyt olla, jotta se olisi vastannut sekä
nuorten, että tapahtumatuotantojen toiveisiin ja tarpeisiin? Haastattelin
13.10.2014 uudestaan Tommi Ripattia, tällä kertaa keskustelimme ActionAgent-
ti -toiminnan kohtaamista haasteista. Aktiivisia nuoria oli toiminnassa mukana
vain alle kourallinen, eikä toiminta tuntunut olevan strukturoitua vaikka tapaami-
set olivatkin säännöllisiä ja toiminnan luomisessa käytetty teoriapohja tuntui
olevan sangen vankka.

Peilasin ActionAgentti -toiminnan kohtaamia haasteita myös nuorten kerhotoi-
minnasta ja osallistavasta toiminnasta tehtyihin tutkimuksiin ja kirjallisuuteen.
Halusin myös tietää kokivatko ActionAgentti -toiminnassa mukana olleet nuoret
toiminnan samoin kuin me toiminnan tarjoajina, joten haastattelin kahta Ac-
tionAgentti -pilottitoiminnassa aktiivisesti mukana ollutta nuorta Facebookissa
17. ja 20.11.2014. Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantojen tahtotilana
ActionAgentti -toimintaa suunniteltaessa oli saada selkeästi osallistettu nuorten
ryhmä mukaan tapahtumatuotantoihin. Missä astuimme suunnitellulta ja selke-
ältä tieltä harhaan?

6.1 Harha-askeleet

Kirjallisuuden ja nuorten kerhotoiminnasta tehdyn tutkimuksen mukaan ensimmäiset harha-askeleet otimme jo ActionAgentti -toiminnan suunnittelussa, jolloin jätimme kohderyhmän kokonaan suunnittelun ulkopuolelle. On tärkeää kuunnella nuoria kun toimintaa luodaan nimenomaan heille, erityisesti kun kyse on harrastustoiminnasta, joka ottaa vaikutteensa paljolti suoraan nuorten elämässä vaikuttavista trendeistä ja ilmiöistä (Hirvonen, 2010, 9).

”Odotin innolla aktiivisia nuoria ja enemmän nuorten tekemiä juttuja. Olisi kiva nähdä mitä nuoret keksivät ja aikuiset jeesaa.”
(ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 17 vuotta).

Toiset harha-askeleet sattuivat ryhmän rekrytointiprosessissa sekä markkinoinnissa. Koska julistekampanja epäonnistui, suuntasimme markkinoinnin lähes yksistään Facebookiin. Tämän takia markkinointi jäi suppeaksi, ja ActionAgentti -toiminnan osallistujamäärä vähäiseksi. Syitä nuorten toimintaan lähtemiseen, sekä toimintaan kiinnittymiseen, ovat omien kavereiden mukanaolo sekä se, että toiminnasta ylipäättään löytyy uusia kavereita. Tiedottamista tulisi siis kohdentaa entistä enemmän yksilöiden lisäksi myös kaveriporukoihin, koululuokkiin tai muihin jo olemassa oleviin yhteisöihin. Varsinkin mitä vanhemmasta lapsesta on kyse sitä suuremmaksi oman viiteryhmän merkitys kasvaa. Toiminnan markkinointiin ja tiedottamiseen kannattaa panostaa. (Stenvall 2010, 20.)

”No mielestäni toiminta olisi varmaan vastannut odotuksiani, jos porukka olisi ollut enemmän läsnä.”
(ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 19 vuotta).

ActionAgentti -pilotissa mukana olleet nuoret eivät ryhmäytyneet, vaan jokainen toimi yksilönä. Ohjaajilla on suuri rooli kerhotoiminnan onnistumisessa. Vaikka toiminta olisi ns. matalalla kynnyksellä tuotettua toimintaa, ei sen tarvitse olla huonosti ohjattua. Säännöllisillä tapaamisilla ryhmä saadaan sitoutettua ja nuoret saavat toiminnasta itselleen uuden harrastuksen. Nuorten toimintoihin kaivataan mukaan omia kavereita, mutta myös jo toimintaan osallistuvien kesken toivotaan parempaa yhteishenkeä. (Stenvall 2010, 19–20.)

”Ohjaajista sanon, että on hyviä ja monipuolisia. Ja kiva että annatte meille paljon vastuuta yms.!”
(ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 19 vuotta).

Harha-askeleet polulta olivat myös ActionAgenttien tehtävät, roolit ja ryhmälle annettu vastuu. Tehtävien selkeyden kannalta tilannetta ei parantanut yhdistäessämme kaksi samankaltaista toimintoa, Tapahtuma-agentti- sekä Rocktoimikunta -toiminnan. Vaikka molemmissa on paljon yhtäläisyyksiä, on toiminnan fokus kuitenkin erilainen.

ActionAgentti -toimintaan halutaan ja tarvitaan mukaan nuoria, joilla on kiinnostusta olla mukana tekemässä pääkaupunkiseutua koskevia, suuria nuorten tapahtumia. Näissä tapahtumissa sekä tehtävät, että sisällöt poikkeavat nuorisotaloilla järjestettävistä tapahtumista. Suurten tapahtumien tuotannoissa tarvittava apu on laaja-alaista, eikä fokusoidu vain yhden genren ympärille, kun taas Arabian nuorisotalo on painottanut toimintansa musiikkiin ja erilaisiin bändi-iltoihin ja -tapahtumiin, joten heidän tarpeisiinsa ActionAgenttien tehtävät ovat liian laajat. Arabian nuorisotalon toiminta kaipaa nuoria mm. miksaamaan, juontamaan tai hoitamaan bändi-iltoihin kahvilaa. Tapahtumatuotannot taas haluavat ottaa nuoret mukaan laajamittaiseen tapahtumien tuotantoon, sisällön suunnittelusta viestintään ja tapahtumien toteutukseen. ActionAgentti -toimintaan hakeutuvilla nuorilla tulisikin siis olla vahva halu olla mukana tapahtumien tuotannossa, sekä jo jonkinlainen kokemus siitä mitä tuottaja työssään tekee.

"Lähdin mukaan, kun suositeltiin sekä haluan parantaa tapahtuman järjestys yms. taitoja. Odotin toiminnalta lisää vaikuttamista sekä oppimaan uutta sekä näkemään tapahtumanluonnin selvemmin".
(ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 19 vuotta).

ActionAgenttien rooli oli myös epäselvä. Heidät kutsuttiin töihin mm. Ääni ja Vimma -bändikatselmuksiin syys-lokakuussa 2014, mutta mitään vastuurooleja nuorilla ei tapahtumissa ollut. Vapaaehtoisille annettu vastuu ja valta nousivat molemmissa vertaisarviointin kohteissani useasti esiin. Vastuulliset työtehtävät sitouttavat vapaaehtoiset vahvemmin mukaan toimintaan (Larsen 2014). Antamalla nuorille vastuullisia ja omaan osaamiseensa sopivia tehtäviä, he kokevat itsensä ja työnsä tärkeäksi. Samalla vapaaehtoiset saavat onnistumisen kokemuksia ja mahdollisesti ovat mukana toiminnassa jatkossakin.

"Lähdin mukaan, koska se kiinnosti ja sai lisää tekemistä arkeen. Halusin tuottaa mukana kaikkia tapahtumia ja juttuja sillä se kiinnosti harrastuksena."
(ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 17 vuotta).

Ripatti kertoi myös enemmän nuorten tarpeista ja haluista. Avoimella rekrytointilomakkeella pystymme helposti saamaan mukaan ne nuoret, joilla on halu tehdä tapahtumia. Halu päästä mukaan on hetken mielijohteeseen vastaamista. Nuoret voivat haluta mukaan, vaikka tarkkaa tietoa siitä mitä toiminta tuo mukanaan ei olisikaan. Tarve taas on lähtöisin nuorista itsestään. Nuorilla pitää olla tarve päästä toteuttamaan itseään. Jos pystymme vastaamaan tähän tarpeeseen, pitkän työn tuloksena syntyy suuria vaikuttajia. (Ripatti 2014.) Silloin myös nuorten sitouttaminen toimintaan on helpompaa. Nuoret ovat valmiita pitkäjänteiseen työskentelyyn ja suuntaavat kohti päämäärää.

Tästä pääsemmekin viimeiseen harha-askeleeseemme, päämäärään. Keräämällämme Agentti -ryhmällä ei ollut selkeää tavoitetta. Pilottiryhmän toiminta oli siis päämäärätöntä ja funktio puuttui. Jotta ryhmä alkaa toimia ryhmänä ja suuntaamaan tarmonsia johonkin, on heillä oltava päämäärä. Mihin toiminnalla pyritään? Mitä nuoret saavat ja haluavat työstä? Lehtosen (2013) opinnäytetyössä nuorten kanssa toimineet toimijat pohtivat, johtuuko nuorten sitoutumattomuus toimintaan siitä, että toiminnan sisältö ei vastaakaan sitä, mitä nuoret oikeasti haluaisivat vai onko kyse ajankohtaisesta ilmiöstä tai ylipäänsä korkeasta osallistumiskynnyksestä. Onko tarjolla sitä mitä nuoret haluaisivat? (Lehtonen 2013, 53.) ActionAgentti -pilottikokeilua miettiessä herää kysymys, riittääkö se, että nuoret pääsevät vaikuttamaan pääkaupunkiseudulla järjestettäviin tapahtumiin, vai tuleeko tavoitteen olla vielä konkreettisempi ja helpommin saavutettava?

6.2 Kohti uutta polkua

Kahden ActionAgentin haastatteluja miettiessäni ymmärsin, että nuoret eivät kuitenkaan nähneet ActionAgentti -toimintaa niin haasteellisena tai epäonnistuneena kuin me toimijat.

”Toiminta vastasi odotuksia ja halusin sen menevän näin, sillä se oli samankaltainen kuin muut jutut missä saa tuottaa omaa juttua.”
(ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 17 vuotta).

Vastauksista pystyi kuitenkin lukemaan, että myös haastattelemani nuoret voivat ja odottivat enemmän nuoria mukaan toimintaan. ActionAgentti -pilottiryhmän rekrytinnissa havittelimme mukaan suurta joukkoa nuoria. Toi-

minnan tulevaisuudessa on kuitenkin hyvä miettiä minne markkinointi suunnataan. Tavoitteenamme ollut määrällinen mittari ei ollut toimiva, vaan toiminnan pilotoinnissa meidän olisi tullut keskittyä enemmänkin laatuun, ja saada mukaan niitä nuoria, joilla on tarve tapahtumien tuotantoon, kuten esimerkiksi tuottajakurssiemme tuotantokärpäsen puremat nuoret. Näin heille tarjotaan tilaisuutta jatkaa tuotantojen parissa ja ottaa lisää valtaa vastaan.

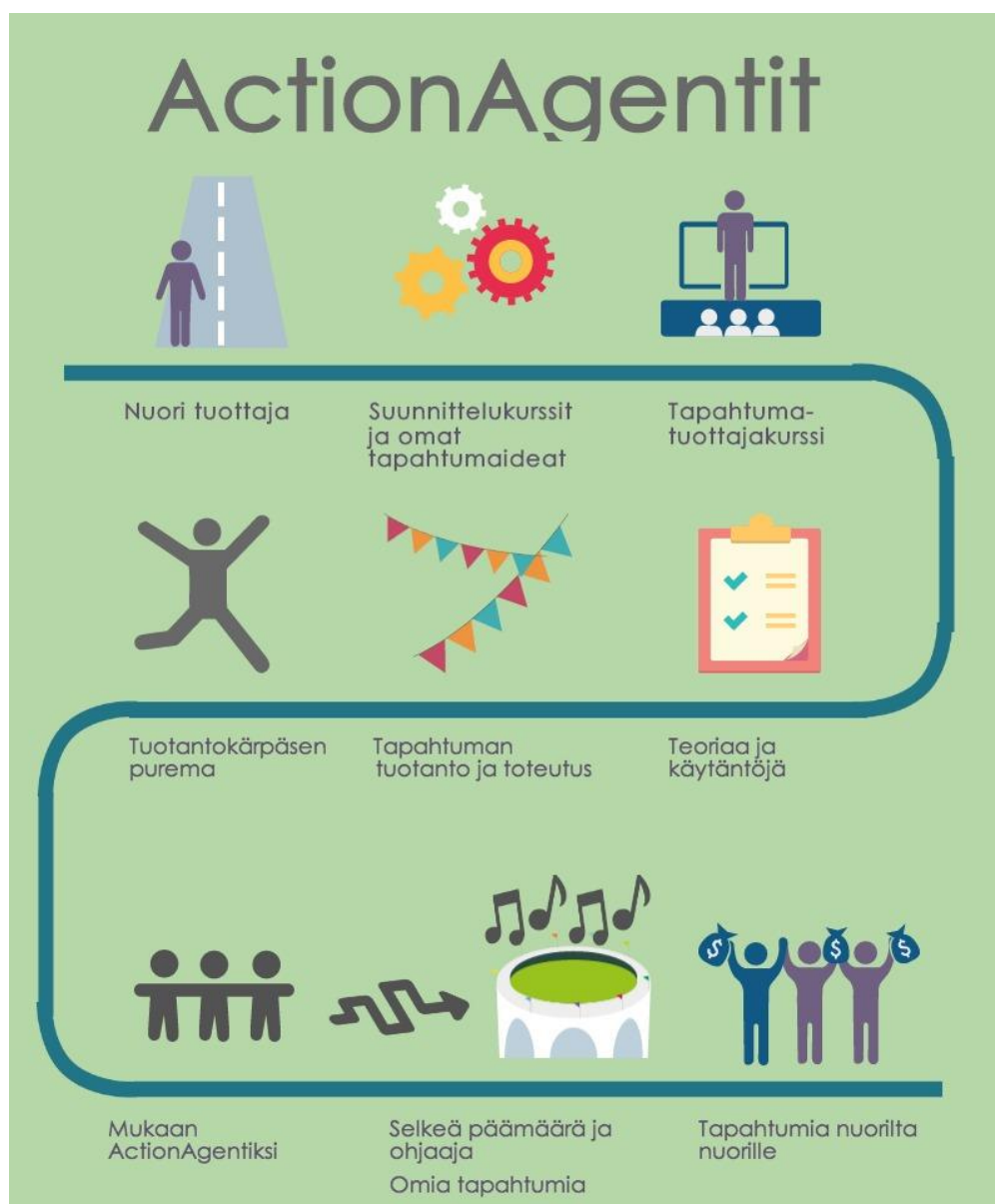
ActionAgentti -pilotissa emme olleet myöskään huomioineet, että toimintaan mukaan tulevilla uusilla nuorilla ei ole tapahtumien tuottamisesta mitään kokemusta tai tietopohjaa. Meidän olisi pitänyt järjestää heti ryhmän ensimmäisten tapaamisten yhteyteen tapahtumatuottajakurssi, jossa nuoret olisivat saaneet käsityksen mihin ovat tulleet mukaan ja mitä he voisivat saada aikaan. Nuoret olisivat oppineet tapahtumatuotannon teoriaa ja välineitä. Samalla ryhmä olisi ryhmäytynyt ja oppinut tuntemaan toisensa.

Ryhmäyttäminen ja ryhmän ohjaaminen tarvitsee ohjaajan, joka määrittää ja miettii yhdessä nuorten kanssa tehtävät etukäteen ja ajaa ryhmää kohti tavoitetta. Matkalla tavoitteisiin nuorista muodostuu vielä tiiviimpi ryhmä, joka tukee toisiaan työssään ja pääsee yhdessä, ohjaajan tukemana kohti tavoitetta. ActionAgentti -toiminta vaatii siis henkilöstöresursseja. Yksistään tapahtumatuotantoyksikön henkilöstöresurssit, eikä osaaminen riitä ryhmäyttämään ja sitouttamaan nuoria mukaan toimintaan. ActionAgentti -toimintaan tarvitaan mukaan vahvasti sitoutunut nuoriso-ohjaaja, joka ottaa ryhmän kantaakseen, ja ohjaa nuoria kohti päämäärää. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että nuorille ei annettaisi valtaa vaikuttaa ryhmän toimintaan ja tavoitteisiin.

ActionAgentti -toimintaa suunnitellessa nuoret olisivat myös voineet olla itse mukana luomassa uuden toiminnan sisältöjä. Tällä nuoret saataisiin sitoutettua toimintaan paremmin. Yksi keino toiminnan sisältöjen kehittämiseksi on ennen toiminnan käynnistämistä kuunnella millaisia toiveita nuorilla on toiminnan suhteen. Tällaiseen vuoropuheluun kannattaa suhtautua avoimesti ilman ennakkoon lukkoon lyötyjä suunnitelmia, jotta toiminnan kehittäminen ja mahdollisimman monen osallistuminen toteutuisivat parhaalla mahdollisella tavalla. (Stenval, 2010, 20-21.) Olisimme siis voineet antaa nuorille jo ensimmäisissä tapaamisissamme enemmän tilaa miettiä, mitä *he* toiminnalta haluaisivat, eikä mitä

me olimme suunnitelleet. Nuorten osallisuuden ei tule jäädä vain ja ainoastaan toiminnan kautta syntyneisiin tuloksiin, vaan on tärkeää kuunnella nuoria sekä ennen toiminnan aloittamista sekä sen aikana.

Nuorille pitää antaa tilaa itse suunnitella toimintansa päämäärät ja tehtävät. Nuorten monipuolinen osallisuus mahdollistuu vain valtaa ja toimintamahdollisuuksia nuorille jakamalla. Jos nuoret halutaan mukaan toimijoiksi ja päättämään asioista, on asioita pystyttävä ideoimaan, suunnittelemaan, päättämään, toteuttamaan ja arvioimaan heidän kanssaan. (Gretschel 2011, 39.) Toiminnan arvon tulee tulla toiminnan mielenkiintoisesta sisällöstä, ammattitaitoisista ohjaajista ja nuorten omista mahdollisuuksista vaikuttaa asioihin (Stenval 2010, 20).

Kuva 5. Matka ActionAgentiksi. Alamikkelä 2014.

Vaikka ActionAgentti -pilotti ei sujunut aivan suunnitelmien mukaan, saimme sen avulla mietittyä selkeämmän polun nuorten vahvempaan osallisuuteen nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikössä (Kuva 5.). Yksikön osallistavalle toiminnalle on mahdollista luoda selkeä polku, jota seuraamalla nuoret pysyvät kiinni toiminnoissamme, sekä kasvavat aktiivisiksi nuoriksi, joilla on tarve vaikuttaa kaupunkiin tapahtumien keinoin.

Tapahtumista kiinnostuneen nuoren tulee löytää tiensä nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikköön, joko oman tapahtumaidean tai yksikön tarjoaman kurssin kautta. Action Agentti -toiminnalla ja onnistuneella ohjauksella, voimme jatkaa innokkaan nuoren tuottajan polkua kohti syvempää tapahtumatuotannon osaamista ja vastuullisempia tehtäviä.

7 POHDINTAA

Nuorten vaikuttaminen ja tapahtumissa mukana olo pitäisi tulla osaksi tapahtumatuotantoyksikön toimintakulttuuria. ActionAgentti -toiminnan vakiinnuttaminen ja kutominen mukaan tapahtumiin on kuitenkin pitkä prosessi, eikä siinä tule hätiköidä. Pienin askelin voimme päästä kestävämpiin ja onnistuneisiin tuloksiin.

Kehittämistyöprosessini oli aikataulullisesti sängen haasteellinen. Uuden toimintamallin luominen ja käyttöönotto vie aikaa. Koska kehittämistyöni aikataulu oli sidottu opintoihini, aikataulu oli tiukka eikä varaa epäonnistumisille tai muutoksille oikeastaan ollut. Tapahtumatuotantoyksikön toimintakulttuurin muuttaminen kohti nuorten vahvempaa osallisuutta on kuitenkin haasteellinen ja resursseja vaativa projekti. Välillä opintojen luoma aikataulu pakotti hätiköintiin ja mutkien oikomiseen. Koen, että nämä olivat myös syitä siihen, miksi ActionAgentti -toiminnan pilotointi ei sujunut suunnitelmien mukaan.

Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikössä tapahtui kehittämistyöni aikana monia henkilömuutoksia. Henkilökohtaiset muutokset myös omassa työkuvassani olivat omiaan vaikuttamaan myös ActionAgentti -pilottiin. Uusien työ-

tehtävien ja esimiesaseman haltuun ottaminen veivät resurssejani pois kehittämistyöstäni. Koen kuitenkin, että tämä kehittämistyö oli sekä minulle, että yksiköllemme ja koko nuorisoasiainkeskuksen virastolle arvokas.

Pilotoitu ActionAgentti -toiminta vastaa useisiin Helsingin kaupungin strategiaan tavoitteisiin. Sillä pyritään edistämään kaupunkilaisten osallisuutta sekä nostamaan Helsinkiä esiin tapahtumakaupunkina. Tämän kehittämistyön aikana syntyneet tulokset nuorten osallisuuden vahvistamisesta vastaavat myös vahvasti viraston sisäisiin kehittämistarpeisiin. Onnistuneena ActionAgentti -toiminta on Ruuti -toimintaa parhaimmillaan. ActionAgentti -toiminnan pilotoinnin avulla löysimme arvokkaita työvälineitä toiminnan kehittämiseen, ja näin ollen olemme myös viisaampia uutta ActionAgentti -ryhmää kerätessämme. Uskon työstäni olevan apua myös laajemmin koko ammattialalla. ActionAgentti -toiminnan pilotointi antoi konkreettisen kokeilun kautta vastauksia mitä kohderyhmän osallistaminen toimiakseen vaatii.

Tämän työn tulokset auttavat nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikköä kehittämään toimintaansa kohti vahvempaa nuorten osallisuutta ja kansalaisvaikuttamista. Kehittäminen kuitenkin jatkuu vielä. Kevään 2015 aikana on suunnitelmassa kerätä uusi ActionAgentti -ryhmä, jonka toiminta suunnitellaan tämän työn tulosten mukaan. Pidemmän aikavälin tavoitteena nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön tavoitteena on saada aikaan toimintakulttuuri, jossa nuoret osaavat tulla nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoihin ideoimaan ja toteuttamaan omia tapahtumiaan. Tähän he saavat tapahtumatuotantoyksiköltä tarvittavan tuen ja avun. Apuna toiminnassa on myös ActionAgentit, joiden avulla tapahtumia tuotetaan ja toteutetaan nuorilta nuorille.

LÄHTEET

Allianssi 2010. Osallisuusmenetelmiä ja materiaaleja.

<http://www.alli.fi/kirjasto+ja+tietopalvelut/osallisuus+menetelmia+ja+materiaalia/> Luettu 11.10.2014

Gretschel, Anu 2011. Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä: nuorten näkökulmia. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen julkaisuja 3/11. Helsinki: 2011.

Elävän musiikin yhdistys ry 2014.

<http://www.elmu.fi/node/3> Luettu 5.4.2014.

Haatainen, Marjo 2012. Kansalaisosallistumisen kehittäminen Stoan ohjelmistosuunnittelussa. Opinnäytetyö YAMK. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, kulttuurituotannon koulutusohjelma.

Halonen, Katri 2011. Kulttuuri katalysoi: Megatrendien tärahtäminen kulttuurituotannon kentälle. Teoksessa Björkqvist Leena, Halonen Katri, Hero Laura-Maija, Iso-aho Juha, Teye Outi, Uotila Pekka (toim.) Tuottaja 2020. Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu 2012.

Harju, Aaro 2005. Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, 58-80.

Helsingin kaupungin hallintokeskus, turvallisuus ja valmiuosasto. Syrjäytymisen ehkäisy ja vähentäminen –työryhmän raportti 30.10.2009.

http://www.hel.fi/hel2/ajankohtaista/Syrjäytymisen_ehkäisy_ ja_vähentäminen.pdf Luettu 5.5.2014.

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus 2014. Nuorisoasiainkeskuksen sähköinen työpöytä, intra-sivut. Strategia ja talous. Luettu 23.11.2014.

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus 2012. Nuorten osallisuus ja vaikuttaminen kulttuurisessa nuorisotyössä. Helsinki: Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen julkaisuja.

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus 2007, Sisältö edellä, Kulttuurisen nuorisotyön toiminnan suuntaviivat vuosille 2007–2010. Helsinki: Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen julkaisuja.

<http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/85fb81804aeb262984ed8e7ee4141bc3/Nuor-osallisuus.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=85fb81804aeb262984ed8e7ee4141bc3> Luettu 11.10.2014.

Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskus 2012. Tietoa miestä. Strategia. 20.4.2012. <http://www.hel.fi/hki/Nk/fi/Tietoa+meista/Strategia> Luettu 2.5.2014.

Helsingin kaupungin strategiaohjelma 2013-2016. Helsingin kaupunki: Khs 25.3.2013. http://www.hel.fi/static/taske/julkaisut/2013/Strategiaohjelma_2013-2016_Kh_250313.pdf Luettu 4.4.2014.

Helsingin kaupunki, nuorisolautakunta 2013. Esityslista 10 / 2013. http://www.hel.fi/static/public/hela/Nuorisolautakunta/Suomi/Esitys/2013/Nk_2013-11-08_Nlk_10_EI/83F17116-20E2-476E-8FEF-D6C8B1FD9355/Nuorisosiainkeskuksen_suunnantarkistus.html Luettu 26.10.2014.

Herranen, Jatta & Juntila-Vitikka, Pirjo 2010. Pääkirjoitus: Osallisuuden vai sosiaalisuuden vahvistamista? Nuorisotutkimus (28) 3/2010 1-2. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/node/476#paakirjoitus> Luettu 18.11.2014.

Hirvonen, Riina 2010. Yhdessä tekemistä ja kokemista! Operaatio Pulssin kevään 2010 kurssitoiminta. Opinnäytetyö. Humanistinen Ammattikorkeakoulu, Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma.

Iso-Aho, Juha 2011. Kulttuuri kutsuu: Vapaaehtoiset tapahtumien voimavarana ja hengenluojina. Teoksessa Björkqvist Leena, Halonen Katri, Hero Laura-Maija, Iso-aho Juha, Teye Outi, Uotila Pekka (toim.) Tuottaja 2020. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu 2012.

Karreinen, Lari & Halonen, Maria & Tennilä, Meri (toim.) 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä sivistysliitto ry, 5-114.

Kopakkala, Aku 2008. Porukka, jengi, tiimi – ryhmädynamiikka ja siihen vaikuttaminen. Helsinki: Edita 2008

Koskela, Jarna 2014. Vaikuttaako? Nuorten näkökulmia Ruutiin. Opinnäytetyö AMK. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/78795/Koskela_Jarna.pdf?sequence=1

- Kuitu, Janne 2011. Tee-Se-Itse-Mielenosoitus – sosiokulttuurista innostamista nuorisotyössä. Opinnäytetyö AMK. Humanistinen ammattikorkeakoulu, kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma.
http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/31167/Kuitu_Janne.pdf?sequence=1
- Laitio, Tommi 2014. Suunnantarkistus, ehdotus visioksi ja missioksi - materiaalia työyhteisöille. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus 2014.
- Landgrén, Saana & Leinonen, Tuulikki 2013. Vertaisohjaajatoiminnasta tukea elämönhallintaan - Vertaisohjaajatoiminta Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen nuorisotaloissa. Opinnäytetyö AMK. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/64318/vertsutoiminta_elamanhallinta.pdf?sequence=1 Luettu 11.10.2014.
- Lappi, Ilkka 2012. Hiljaista on kaupungissa. Kaupunkimedia Aamuset, 16.1.2012. <http://www.aamuset.fi/naista-puhutaan/viihde/hiljaista-kaupungissa> Luettu 22.11.2014.
- Lehtonen, Hanna-Maria 2013. Nuoret osallisiksi kunnan nuoriso- ja kulttuuripalveluiden suunnitteluun poikkihallinnollisella yhteistyöllä - Case Operaatio Pulssi! Opinnäytetyö YAMK. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu, kulttuurituotannon koulutusohjelma.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/67978/Opinnaytetyo_Lehtonen_Nuoret%20osallisiksi_Operaatio%20Pulssi.pdf?sequence=1 Luettu 17.11.2014.
- Mattila, Ilkka 2013. Talkoolaisten ja keksijöiden juhla. Helsingin Sanomat, 6.7.2013. <http://www.hs.fi/kulttuuri/a1373005406394> Luettu 12.10.2014.
- Myllyniemi, Sami (toim.) 2012. Monipolvinen hyvinvointi. Nuorisobarometri 2012. Opetus- ja kulttuuriministeriö : Nuorisotutkimusverkosto : Nuorisoasiain neuvottelukunta. Helsinki: Hakapaino. https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2013/05/Nuorisobarometri_2012_Verkkojulkaisu.pdf
- Myllyniemi, Sami 2014. Vaikuttava osa. Nuorisobarometri 2013. Opetus- ja kulttuuriministeriö : Nuorisotutkimusverkosto : Nuorisoasiain neuvottelukunta. Helsinki: Hakapaino. https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2014/02/Nuorisobarometri_2013_lowres1.pdf
- Mönttinen, Pekka 2011. Kulttuurinen osallisuus nuorisotyössä. Opinnäytetyö YAMK. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu, kulttuurituotannon koulu-

tusohjelma.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/30818/Pekka_Monttinen%20.pdf?sequence=1 Luettu 8.9.2014

Nuorisolaki 2006.

http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/lait_ ja_saaedoekset/nuorisolaki.pdf Luettu 18.11.2014.

Roskilde-festivals

http://roskilde-festival.dk/about_roskilde/ Luettu 8.9.2014.

Stenvall, Elina 2010. Lasten kerho- ja vapaa-ajan toiminta Helsingissä Selvitys lasten ja nuorten kerhoihin liittyvistä mielipiteistä. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus 2010.

http://www.hel2.fi/Tietokeskus/julkaisut/pdf/10_04_28_Muistio_2_Stenvall.pdf

Luettu 17.11.2014.

Tuliainen, Johanna 2006. Käytännön työntekijöiden käsityksiä kulttuurisesta nuorisotyöstä. Pro gradu -tutkielma. Kuopion yliopisto, nuorisokasvatuksen maisteriohjelma.

<http://kulttuurinennuorisotyo.files.wordpress.com/2013/08/kaytannon-tyontekijoiden-kasityksia-kulttuurisesta-nuorisotyosta.pdf> Luettu 21.11.2014.

Yeung, Anne Birgitta 2005. Tutkimustyökaluja vapaaehtoisuuden mysteeriiin. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoisuuden toiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, 83-103.

Österlund-Toivonen, Susanne 2013. Raportti kehittämisprojektistä tapahtumatuotantojen toimintakonseptin uudistamiseksi – kohti osallistavaa Ruuti -työtettä. Johtamisen erikoisammattitutkinto JET.

Haastattelut:

ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 19 vuotta. Haastattelu: 17.11.2014.

ActionAgentti -toiminnassa mukana ollut nuori, 17 vuotta. Haastattelu: 20.11.2014.

Kujanpää, Tarja 2014. Nuoriso-ohjaaja. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. Haastattelu: 9.5.2014.

Larsen, Simon 2014. Vapaaehtoinen. Roskilde Festivals. Haastattelu: 31.7.2014.

Ripatti, Tommi 2014. Nuoriso-ohjaaja. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. Haastattelu: 14.5.2014.

Sirviö, Minna 2014. Nuoriso-ohjaaja. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. Haastattelu: 17.11.2014.

Vallius, Salla 2014. Tuottaja. Helsingin Elävän musiikin yhdistys (Elmu ry). Haastattelu: 25.3.2014.

Julkaisematon materiaali:

Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumatuotantoyksikön viikkopalaverit. Omat muis-tiinpanot. Kevät 2014.

Nuorisoasiainkeskuksen järjestämien tapahtumien asiakaspalautteet vuosilta 2010-2014.

Suunnittelupalaveri 4.6.2014. Alamikkelä, Anttila, Kujanpää.

Benchmarking -raportti 5.4.2014. Alamikkelä.

Oppimispäiväkirja kevät-syksy 2014. Alamikkelä.

LIITTEET

LIITE 1. Agenttien rekrytointilomake. Webropol.

LIITE 2. ActionAgentti –julistte. (Hohteri 2014).

LIITE1 ActionAgenttien rekrytointilomake. Webropol.

ACTION AGENTIT

Tervetuloa mukaan pääkaupunkiseudun suurimpiin nuorten tapahtumiin!
ActionAgenttina toimiessasi pääset eturivin paikoille erilaisien tapahtumien
ja bändi-iltojen tuotantoon!

HUOM! Agenttitoiminta on tarkoitettu yli 15-vuotiaille nuorille!

Merkitse kalenteriisi jo nyt **26.8.2014, jolloin tapaamme Arabian nuorisotalolla** (Arabianpolku 1 A 2, 00560 HELSINKI) **klo 18.00**.

Toivottavasti näemme!

1. Tottakai haluan mukaan ActionAgentiksi!

Etunimi _____
Sukunimi _____
Matkapuhelin _____
Sähköposti _____
Osoite _____
Postinumero _____
Postitoimipaikka _____
Ikä _____

2. Olen erityisesti kiinnostunut:

- Rock- ja musiikkitoiminnasta
 Suuremmista tapahtumista ja tapahtumatuotannosta

3. Valitse sinua eniten kiinnostavat aihealueet:

Valitse **kaksi** mielenkiintoisinta aihealuetta.

	Minua kiinnos- taa eniten	Minua kiinnostaa toiseksi eniten
Juonto	☐	☐
Kamera- ja mediatoiminnot	☐	☐
Miksaaminen	☐	☐
Valotekniikka	☐	☐
Markkinointi ja viestintä	☐	☐
Blogi-kirjoittaminen	☐	☐
Kahvilatoiminta	☐	☐
Info- ja yleiset tuotantotehtävät	☐	☐
Backstage-toiminta ja stagemanagerointi	☐	☐

4. Oletko ollut aiemmin mukana järjestämässä nuorisoasiainkeskuk-
sen tapahtumia:

- En
- Kyllä, Rocktoimikunnassa
- Kyllä, Tapahtumatuottajakurssilla

LIITE 2 ActionAgentti -julistte (Hohteri 2014)

HALUATKO TAPAHTUMIEN SISÄPIIRIIN?

ACTION AGENTIT

**ACTIONAGENTTINA SAAT VAIKUTAA SIIHEN,
MILLAISIA TAPAHTUMIA HELSINGISSÄ TEHDÄÄN!**

**ILMOITTAUDU
MUKAAN
OSOITTEESSA:
NUORISO.HEL.FI/
TAPAHTUMAT**

AGENTTITOIMINTA ON YLI 15-VUOTIAILLE!

Tapahtumat

nuorisosaatinkeskus
HELSINGIN KAUPUNKI